

**Stichting Sanquin Bloedvoorziening,
Amsterdam
Jaarverslag 2022**

Stichting Sanquin Bloedvoorziening zorgt ervoor dat patiënten in Nederland altijd geholpen kunnen worden met voldoende en veilige bloedproducten, van de hoogste kwaliteit. Dat kunnen we doen dankzij de vrijwillige en onbaatzuchtige bijdrage van onze donors. Met onze bloedproducten, ons onderzoek, onze diagnostiek en innovaties dragen wij bij aan de kwaliteit van leven van patiënten. Onze missie is:

Samen met de donor voor een beter leven van de patiënt

Inhoud

Voorwoord	3
Bestuursverslag	5
Verslag van de Raad van Toezicht	29
Jaarrekening	
Geconsolideerde jaarrekening	
Geconsolideerde balans per 31 december 2022	35
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2022	36
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2022	37
Toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening	38
Enkelvoudige jaarrekening	
Balans per 31 december 2022	72
Winst-en-verliesrekening over 2022	73
Kasstroomoverzicht over 2022	74
Toelichting op de balans en winst-en-verliesrekening	75
Wet Normering Topinkomens (WNT)	82
Overige gegevens	
Statutaire regeling inzake de winstbestemming	90
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	91

Voorwoord

De bloedvoorziening van gisteren, vandaag en morgen

Toen ik als jonge academicus in 1992 startte met mijn promotieonderzoek bij de bloedbank in Leiden, waren er naast het Centraal Laboratorium van de Bloedtransfusiedienst 22 verschillende organisaties in Nederland die zich bezighielden met het inzamelen en uitgeven van bloed. In oktober 2022 keerde ik, na een lange omweg, terug bij de bloedvoorziening; deze keer als de nieuwe CEO van Sanquin. De cirkel was rond, voor mijn gevoel. De bloedvoorziening was inmiddels één landelijke organisatie geworden, die aan de vooravond stond van haar 25-jarig bestaan. Er was bovendien net een mooie nieuwe strategie vastgesteld voor de komende jaren. Een strategie die ik zeker wil voortzetten, met hier en daar een ander accent. Want dat we een gezonde en trouwe donorcommunity nodig hebben, dat staat als een huis. Net als ons streven om onze producten en diensten van maximale toegevoegde waarde te laten zijn voor de maatschappij. Ook onze derde strategische pijler, operational excellence, is heel belangrijk omdat we de kosten van het bloed en de bloedproducten zo laag mogelijk willen houden. Wat we tot slot helder willen maken is hoe Stichting Sanquin zich verhoudt tot Sanquin Health Solutions, waarin de commerciële activiteiten van Sanquin zijn ondergebracht vanwege risicoscheiding. In 2023 gaan we de onderlinge afspraken, de risicoscheiding en de verdeling van kosten en baten beter vastleggen.

Sanquin heeft veel veranderingen achter de rug de laatste jaren. Ik merkte bij mijn verkenning van de organisatie in de afgelopen maanden dat veel medewerkers zich nog onzeker voelen over hun plek in de nieuwe organisatie. Hopelijk gaat iedereen in 2023 meer rust ervaren, als het stof van alle veranderingen is neergedaald. Ik ontdekte tot mijn verbazing ook dat er een eilandjescultuur binnen de organisatie is. Iedereen is op zijn eigen eilandje hard aan het werk, maar als we meer met elkaar verbinden bereiken we zo veel meer. Die verbinding is wat mij betreft ook een speerpunt voor de komende jaren. Er is genoeg passie, trots, expertise en betrokkenheid aanwezig bij alle medewerkers. Maar als we elkaar nog beter weten te vinden, kunnen we ook beter werken aan onze kerntaak: zo efficiënt mogelijk zorgen voor de bloedvoorziening van vandaag en morgen. Ieder onderdeel van Sanquin heeft daar haar eigen rol in: met onderzoek, met innovaties, met het digitaliseren en automatiseren van processen. Kortom, met constant blijven zoeken naar hoe het beter kan. Als we daarin zoveel mogelijk samen optrekken, komen we tot heel mooie resultaten. Dat heeft het samengaan van die 23 organisaties in 1998 wel laten zien.

Ivo van Schaik
CEO Stichting Sanquin per 1-10-2022
Lid Executive Committee

Goed ritme

Het eerste post-COVID jaar, zo kun je 2022 zien. Na het staartje van de pandemie in januari hoopten we op volle kracht vooruit te kunnen stomen met de inzameling van bloed en plasma. Maar onze donors hadden hun ritme nog niet te pakken door de beperkingen die er in de Covid periode waren, merkten we. Waar midden in de pandemie plasmadonors nog heel gedreven waren om 'COVID-19 plasma' te doneren – plasma met veel antistoffen tegen het virus – hadden we nu opeens behoorlijk moeite om überhaupt voldoende plasmadonors te laten komen. We hebben alles op alles moeten zetten om onze targets van 2022 te halen. Dankzij veel wervingsactiviteiten en voorlichting aan donors kregen we dat toch voor elkaar, en daar ben ik trots op.

Er waren meer mooie wapenfeiten te noemen. Zo hebben we de stap voorbereid om voor de donorscreening over te gaan op een universele beoordeling van seksueel risicogedrag. Daarmee komt er een einde aan het donorkeuringsbeleid dat specifiek is gericht op mannen die seksueel contact hebben gehad met een andere man.

Verder heeft onze afdeling Bewerking een robot in gebruik genomen om bepaalde saaie, repetitieve werkzaamheden van onze medewerkers over te nemen. Het is de eerste bloedbankrobot ter wereld, hoe bijzonder is dat! Aan de donorkant hebben we mooie stappen gezet in de digitalisering. De laatste papieren oproepkaart ging in september op de bus; alle donors worden nu online opgeroepen en kunnen zelf hun afspraken inplannen. Verder zijn we heel blij dat de opleiding Donorgeneeskunde eindelijk van start kan en Sanquin is geaccrediteerd als opleidingsinstituut.

In 2023 komen er nieuwe mooie ontwikkelingen aan. We werken onder meer aan een CRM-systeem waarin donors zelf kunnen aangeven hoe vaak ze ongeveer willen doneren en welke voorkeuren ze daarbij hebben. In de donorwerving gaan we veel gericht inzetten op de stedelijke regio's om de grote afnamecentra heen, dus een meer regionale focus. We verwachten ook interessante uitkomsten van onze pilot om donors meer preventieve informatie over hun gezondheid te geven op basis van hun bloedwaarden. Op internationaal niveau ten slotte zetten we SUPPLY voort, het Europese project om strategisch onafhankelijk te worden voor wat betreft de voorziening van plasmageneesmiddelen.

Dit was slechts een greep uit alle ontwikkelingen, we zijn in ieder geval lekker op dreef en hebben weer een goed ritme te pakken.

Daphne Thijssen
Directeur Bloedbank
Lid Executive Committee

Reuring

2022 was voor mij een jaar zoals een jaar hoort te zijn: met veel reuring. Ik zeg dit omdat ik bij Sanquin begon in mei 2021, midden in de periode dat mensen nog zo veel mogelijk thuiswerkten en Sanquins hoofdkantoor uitgestorven was. Het was heel fijn om alle collega's eindelijk in het echt te kunnen treffen. In het laatste kwartaal van '22 kregen we bovendien met Ivo een nieuwe CEO, die weer een heel andere dynamiek met zich meebracht.

Ik ben ook blij dat we opnieuw weer veel externe fondsen hebben kunnen werven voor ons onderzoek. Dat is cruciaal, want Research staat altijd voor grote financiële uitdagingen. Dat het Sanquin Research Fund nu erbij is gekomen als fondsenwerver en dat we afgelopen jaar een eerste bijdrage van donors hebben gekregen van 15.000 euro, vind ik een fantastische ontwikkeling. Oké, zo'n bedrag dekt bij lange na niet de kosten, maar het is een mooie symbolische daad en geeft aan dat de urgentie van wetenschappelijk onderzoek overal gevoeld wordt. Want het levert uiteindelijk zo veel meer welzijn op voor de patiënt. Neem de studie naar tumorinfiltrerende leukocyten bij een melanoom – de TIL-therapie. Deze studie hebben we succesvol afgerond in 2022 en biedt veel uitbehandelde patiënten met huidkanker weer een nieuw perspectief. We willen met ons Laboratorium voor Celtherapie nu onderzoeken of we nog veel meer celproducten buiten het lichaam kunnen maken.

Een andere interessante onderzoeksontwikkeling is het bepalen van iemands bloedgroep met DNA-technologie. We zijn vele jaren geleden begonnen om in internationaal verband te onderzoeken of het mogelijk is om ingewikkelde en zeldzame bloedgroepen te kunnen bepalen met behulp van DNA-technologie. We hopen in de nabije toekomst de laatste stappen te kunnen zetten om de implementatie van deze innovatie werkelijkheid te maken. Kortom, de agenda voor 2023 staat alweer vol met nieuwe projecten. Op één project in het bijzonder verheug ik me alvast enorm: op 16 juni komt er een groot symposium/reüniefest voor alle onderzoekers die ooit bij Sanquin hebben gewerkt. Zij gaan vertellen wat Sanquin hen heeft gebracht en dat zou zo maar eens een aantal heel mooie verhalen kunnen opleveren.

Gerald de Haan
Directeur Research
Lid Executive Committee

Bestuursverslag

Dankzij een community van duizenden medewerkers en honderdduizenden donors staat Sanquin midden in de samenleving. In 2022 hebben we onder meer met digitalisering, automatisering, efficiëntieslagen, innovaties en goede samenwerking weer veel bereikt.

1 Mensen, Milieu en Economische Duurzaamheid

In dit hoofdstuk staan we stil bij de belangrijkste ontwikkelingen in 2022 in de domeinen Mensen, Milieu en Economische Duurzaamheid; de lijnen waarlangs ons MVO-beleid is ingericht.

Meer informatie over de activiteiten in 2022 van de commerciële ondernemingen binnen de Sanquin Health Solutions Group BV (SHS), is te vinden in het Jaarverslag 2022 van SHS.

1.1 Mensen

Voor donors

Donors zijn het hart van de bloedvoorziening. Daarom is het eerste speerpunt in onze strategie voor de komende jaren het creëren van een veel grotere, trouwe en gezonde donor community, die een goede afspiegeling vormt van de samenleving. Om met name de plasma-inzameling fors te intensiveren, zetten we in op het zo goed mogelijk werven van nieuwe donors uit verschillende demografische groepen, het behouden van bestaande donors en het stimuleren om vaker te komen doneren. Dat doen we bijvoorbeeld door het plannen van een afspraak makkelijker te maken, meer comfort bij de afname te geven en informatie over de gezondheid van de donor te verstrekken.

Einde papieren oproepkaart

Voor alle donors zijn we afgelopen jaar overgegaan op MijnOproep: het digitale oproepsysteem waarbij de donor een e-mail ontvangt en zelf een datum en tijdstip kiest om langs te komen bij de bloedbank. Dat betekende dat we de papieren oproepkaart – na ruim 50 jaar trouwe dienst – konden afschaffen: de laatste ging in september op de bus.

We blijven de Mijn Sanquin-omgeving verder doorontwikkelen. In 2023 doen we onderzoek naar een nieuw CRM voor alle donors, waarin ze onder meer kunnen aangeven hoe vaak ze van plan zijn te komen doneren, welke afnamelocatie hun voorkeur heeft, of ze willen meewerken aan wetenschappelijk onderzoek en of ze de nieuwsbrief willen ontvangen. Daarmee zullen we meer op maat kunnen communiceren met elke donor.

Minder maar groter

Het meerjarenplan bij de Bloedbank om van 50 naar 35 afnamelocaties te gaan, is in 2022 verder uitgerold. In dit plan wordt ieder jaar een analyse uitgevoerd op de spreiding van afnamelocaties ten opzichte van het donorbestand. Hieruit kan ontstaan dat locaties worden samengevoegd en andere locaties uitgebreid (bijvoorbeeld qua openingstijd), en ruimer en moderner van opzet worden. Zo willen we het voor de donor aantrekkelijker en flexibel maken om langs te komen. We hopen hiermee ook het aantal plasmadonaties te verhogen.

In september 2022 is de locatie Leiden naar een nieuwe, grotere locatie verhuisd met meer stoelen en ruimere parkeergelegenheid. De locaties Ede en Velp verhuisden naar een gezamenlijke locatie in Arnhem. De doelstelling blijft overigens wel om een landelijke dekking te houden. Dit doen we onder andere door onze mobiele afnamelocaties zo goed mogelijk te spreiden, om iedereen de gelegenheid te geven binnen 25 autominuten reistijd te komen doneren.

Lokale werving

Met het verminderen van het aantal afnamelocaties hebben de overgebleven locaties in de meer stedelijke gebieden een groter donorbestand nodig. In een stedelijke omgeving merken we echter dat het donorschap

minder trouw is, terwijl op het platteland – waar de trouwste donors zich bevinden – het donorbestand sterk vergrijsd. Bij een landelijk gecoördineerde donorwerving kun je niet goed inspelen op deze regionale verschillen. Daarom hebben we in 2022 voor het eerst niet meer ingezet op landelijke wervingscampagnes, maar op verschillende regionale campagnes in een straal om de locaties heen. De afnamecentra hebben ook meer invloed gekregen op de werving; de locatiemanagers kunnen lokale samenwerkingen aangaan met bijvoorbeeld onderwijsinstellingen, sportverenigingen of ondernemers in de regio en daarmee succesvoller zijn bij het binnenhalen van nieuwe donors.

Deze nieuwe wervingsstrategie heeft haar vruchten al direct afgeworpen: we hebben 92.000 nieuwe aanmelding voor het donorschap in 2022 gekregen en daarmee het benodigde aantal volgens het Bloedinzamelingsplan van de Bloedbank gehaald.

Wat drijft de donor?

Bij werving van donors is het belangrijk om te weten wat donors drijft. Waarom besluit iemand om bloed of plasma te doneren? En waarom schrijven mensen zich soms ook weer uit als donor? Deze vragen staan centraal in het onderzoek van Eva-Maria Merz, hoogleraar Donorgedrag en groepsleider bij de afdeling Donorstudies van Sanquin Research. Merz hield op 15 september 2022 haar oratie voor de leerstoel Donor Behaviour aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Daarbij ging ze in op de redenen van mensen om donor te worden en welke invloed persoonlijke kenmerken, familienetwerken en cultuur daarop hebben. De leerstoel, ingesteld door Sanquin, biedt Merz en haar onderzoeksgroep de mogelijkheid om donorgedrag nog beter in kaart te krijgen.

Bloedmonitor

Hoewel we onze donors steeds beter kennen, hebben we nog nooit onderzocht wat de gemiddelde Nederlander weet van bloed- en plasma doneren. Terwijl uit onderzoek onder donors wel naar voren komt dat er een duidelijke connectie is tussen donorschap en een ‘voorbeeld’ hebben (een bekende die donor of patiënt is). Heb je dat voorbeeld niet en weet je ook niet precies wat de bloedvoorziening is, of waarom donorbloed en -plasma zo belangrijk zijn, dan is de kans groter dat je geen donor wordt. Voor Sanquin is het dus belangrijk om te weten hoeveel kennis Nederlanders hebben van bloed en plasma, en welke vooroordelen er mogelijk leven. Daarom hebben we op 14 juni 2022 – Wereld Bloeddonordag – de [Bloedmonitor](#) gelanceerd: een onderzoek onder Nederlanders naar wat zij weten over de bloedvoorziening. Er bleek onder meer uit dat 29% van de ondervraagden denkt niet geschikt te zijn om te mogen doneren en 65% zegt geen idee te hebben wat het doneren van plasma inhoudt. De Bloedmonitor zullen we jaarlijks blijven uitvoeren.

Webinar voor donors

Wat ook op Wereld Bloeddonordag plaatsvond, was het allereerste webinar voor de donors van Sanquin over een gezonde leefstijl. Gastsprekers waren ‘hersenspreker’ Erik Scherder en cardioloog Leonard Hofstra. Sanquin heeft tijdens het webinar ook verteld over de plannen rondom het programma Gezond Leven.

Programma Gezond Leven

Sanquin vindt het belangrijk dat donors gezond zijn en blijven; wij zien het als onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om onze bijdrage hieraan te intensiveren.

Daarmee hopen we de donor nog beter aan ons te binden, bovendien levert een gezonde donor frequenter een beter product. In 2022 zijn we gestart met het programma ‘Gezond Leven’, waarin we 2 manieren onderzoeken om de donorgezondheid te bevorderen:

1. Leefstijlondersteuning van de donor.
2. Het meten van extra gezondheidsparameters in het bloed, als voorspelling van mogelijke ziekte.

We hebben eerst marktonderzoek gedaan onder donors om te kijken of ze überhaupt geïnteresseerd zijn in ondersteuning door Sanquin. Daaruit bleek dat veel donors heel enthousiast zijn over het meten van de gezondheidsparameters, maar veel minder over de leefstijlondersteuning. Die bevinding werd versterkt door de pilot ‘Leefstijlonderzoek’ die we vervolgens onder donors hebben uitgevoerd: 500 donors konden in die pilot een

jaar lang gratis toegang krijgen tot het Smart Health platform. Dit gezondheidsplatform, mede opgericht door cardioloog Leonard Hofstra, biedt een uitgebreide gezondheidsvragenlijst aan waarmee donors inzicht krijgen in hun eigen leefstijl. Op basis van de uitkomsten van de vragenlijst, konden de donors aan de slag met persoonlijke leefstijladvies. Uiteindelijk heeft maar 6% van de donors gebruikgemaakt van dit platform.

In 2023 starten we de tweede pilot binnen het programma: het meten van extra gezondheidsparameters. We hopen in 2023 een aantal belangrijke onderzoeksvragen beantwoord te krijgen:

- Wil de donor inderdaad graag extra informatie over de gezondheid ontvangen?
- Past het bieden van deze extra informatie binnen de wettelijke opdracht van Sanquin om te zorgen voor de bloedvoorziening?
- Is deze manier van gezondheidsondersteuning betaalbaar? Kunnen de testen bijvoorbeeld in de basiszorgverzekering opgenomen worden?

Medio 2023 verwachten we te kunnen bepalen of het programma Gezond Leven verder wordt ontwikkeld.

Gelijke behandeling van alle donors

De afgelopen jaren heeft Sanquin het donorselectiebeleid voor MSM (mannen die seks hebben met mannen) versoepeld, waardoor zij 4 maanden na het laatste MSM-contact bloed kunnen geven. Bovendien worden sinds september 2021 mannen in een monogame, duurzame MSM-relatie toegelaten als donor. Afgelopen jaar heeft Sanquin gewerkt aan een voorstel tot verdere aanpassing van het donorselectiebeleid, waardoor ook MSM zonder een vaste relatie direct toegelaten kunnen worden als donor. De aanpassing is dat alle donors bij elke bloeddonatie een identieke vragenlijst over seksueel risicogedrag krijgen; daarmee komt er een universele beoordeling van seksueel risicogedrag. Sanquin heeft het voorstel tot aanpassing in maart 2023 aan minister Kuipers van VWS voorgelegd ter beoordeling. Naar verwachting zal deze aanpassing in het eerste kwartaal van 2024 ingaan.

Europese maatregelen

De Europese Commissie heeft in juli 2022 nieuwe regels voorgesteld om de veiligheid en kwaliteit van stoffen van menselijke oorsprong, bestemd voor menselijke toepassing, verder te verbeteren. Daarmee moet het voor burgers nog veiliger worden om deze stoffen (*substances of human origin*, SoHO) – van bloed tot weefsels en cellen, moedermelk en microbiota – af te staan of te ontvangen. Waar de EC eerst een *directive* had opgesteld rondom SoHO, zal zij nu met een dwingender verordening komen. Het voorstel wordt gezien als een nieuwe stap bij de opbouw van de Europese gezondheidsunie, die erop gericht is om de gezondheid van Europeanen te beschermen en collectief te reageren op grensoverschrijdende gezondheids crises. Sanquin verwelkomt de voorgestelde verordening en heeft haar zienswijze hierop met de Europese Commissie gedeeld. We blijven nauw betrokken bij de uitwerking van de definitieve SoHO-verordening en de toepassing daarvan in Nederland.

Donorgeneeskunde

Een lang gekoesterde wens van Sanquin is in 2022 in vervulling gegaan: de landelijke opleiding donorgeneeskunde is succesvol voorbereid en in januari 2023 gestart bij de NSPOH (*Netherlands School of Public and Occupational Health*). Artsen die een bijdrage willen leveren aan de veiligheid van donors en ontvangers van lichaamsmateriaal - bloed, cellen, weefsel en organen – kunnen de opleiding volgen binnen de medische vervolgopleiding tot arts Maatschappij + Gezondheid. Het ministerie van VWS heeft 6 subsidieplekken voor de opleiding tot donorarts 1e fase toegezegd en Sanquin is geaccrediteerd als opleidingsinstituut.

Voor patiënten & maatschappij

Actievere werving plasmadonors

Bij de plasma-inzameling merkten we afgelopen jaar dat donors post-COVID moeite hadden om hun oude ritme terug te vinden door de beperkingen die er in de Covid periode waren. Terwijl we hadden ingezet op het verzamelen van méér plasma in 2022, bleven de cijfers juist achter de eerste maanden van het jaar. Daarop zijn we

gestart met nieuwe wervingsacties en meer voorlichting onder bestaande donors over het belang van plasma doneren. Zo kregen mensen die zich nieuw aanmeldden als bloeddonor direct de vraag of ze meteen plasmadonor wilden worden, met bijbehorende check van hun aderen. De verschillende activiteiten leverde een aanzienlijk aantal nieuwe plasmadonors op, waardoor we toch nog onze inzamelingstarget van 2022 konden halen. Alleen is het surplus aan plasma waarop we eerder hadden gehoopt niet gelukt. In 2025 willen we 450.000 kilo plasma per jaar kunnen inzamelen, in 2022 zaten we op 375.000 kilo. Dit betekent dat we alle zeilen moeten bijzetten om deze groei te realiseren.

Europese samenwerking in SUPPLY-project

Het belang van het inzamelen en verwerken van voldoende plasma wordt in heel Europa gevoeld. Plasma is nodig om uit plasma bereide geneesmiddelen te produceren, levensreddende geneesmiddelen voor veel patiënten die lijden aan chronische ziekten zoals immuunziekten en stollingsstoornissen. In Europa wordt niet genoeg plasma ingezameld om de Europese patiënten van hun medicijnen te voorzien; er is een grote Europese afhankelijkheid van plasma afkomstig uit de VS. Om strategische onafhankelijkheid van dit Amerikaanse plasma te bevorderen en zelfvoorzienend te worden binnen Europa, is het SUPPLY-project in 2022 gestart. Sanquin neemt deel aan dit project, geleid door de European Blood Alliance, met bloedbankdirecteur Daphne Thijssen als programmaleider. De EU heeft 1,13 miljoen euro subsidie gegeven. Binnen SUPPLY delen bloedbanken en nationale autoriteiten best practices uit de plasmaketen met elkaar. Het project moet een reeks aanbevelingen en richtlijnen opleveren voor non-profit bloedinstellingen, overheden en *competent authorities* om de inzameling van plasma te laten groeien, te komen met voorbeelden van hoe het plasma het beste getenderd kan worden en tot prioritering te komen van de levering van immunoglobulinen ten tijde van schaarste. Daarmee wordt uiteindelijk voor patiënten meer leveringszekerheid gegenereerd van hun plasmageneesmiddelen.

Compassionate use

Tijdens de coronapandemie zamelde Sanquin zo'n 30.000 kilo aan zogeheten 'anti-COVID-19 plasma' in: plasma van donors die door een besmetting extra veel antistoffen in hun bloed hadden tegen het COVID-19 virus. Hoewel dit plasma niet bruikbaar bleek voor de behandeling van reguliere coronapatiënten, wordt het wel nog steeds gebruikt voor coronapatiënten die geen of een slecht eigen afweersysteem hebben. Voor deze *compassionate use* én voor verder onderzoek in klinische trials blijven we op kleine schaal dit plasma inzamelen.

Antistofmeting onder donors

Sanquin heeft naast het inzamelen van anti-COVID-19-plasma en het uitvoeren van tests om besmettingen aan te tonen nog een andere belangrijke bijdrage geleverd aan de bestrijding van de coronapandemie: het structureel meten van antistoffen tegen het virus in ons donorbestand. Daarmee konden we de overheid een duidelijk beeld geven van de verspreiding van het virus en de groeiende immuniteit onder de Nederlandse bevolking tussen 18 en 75 jaar, wat weer belangrijk was bij het bepalen van het COVID-beleid. Deze antistofmetingen voerden wij in opdracht van het ministerie van VWS ook in 2022 uit en dat zullen we in 2023 blijven doen. Vooralsnog zien we nog steeds hoge niveaus aan antistoffen bij donors.

Biobank Future Health

Met de antistofmeting heeft Sanquin laten zien hoe divers onze rol kan zijn in een pandemie. Het heeft bij ons ook des te meer het besef aangewakkerd dat we zo veel meer onderzoek kunnen doen onder onze 400.000 donors, naast het standaard onderzoek naar overdraagbare ziekten. Vanzelfsprekend is daar toestemming van donors voor nodig; zij zouden naast hun donaties om mensenlevens te redden kunnen kiezen voor 'wetenschappelijk donorschap'. Het overgrote deel van onze donors wil daar graag aan bijdragen, bleek uit een enquête. We zijn in 2022 een pilotproject gestart om dit idee verder te ontwikkelen:

In de Biobank Sanquin Future Health is het de bedoeling dat restmateriaal van de donatie van deelnemende donors wordt opgeslagen. Dit materiaal wordt standaard altijd vernietigd en dat is eigenlijk zonde, want het is heel goed bruikbaar voor wetenschappelijk onderzoek. Door de deelnemende donors na elke afname ook te bevragen over hun gezondheid, leefstijl en voeding, krijgen we een schat aan informatie en materiaal en kunnen

we gezondheidsveranderingen over langere tijd volgen. Daarmee kunnen we het ontstaan van ziekten en verschillen in gezondheid ook veel nauwkeuriger onderzoeken. Zo brengen we een van onze strategische speerpunten in de praktijk: maximale waarde aan onze producten en diensten toevoegen voor de maatschappij. In 2023 zijn we tot het inzicht gekomen dat we de Biobank Sanquin Future Health alleen financieel duurzaam kunnen voortzetten en opschalen als we hiervoor partners aantrekken. Die zoektocht is inmiddels in gang gezet.

Succesvolle celtherapie voor kanker

Het is een behandeling die opzienbarende resultaten heeft geboekt bij patiënten die uitbehandeld leken: de TIL-therapie, waarbij tumor-infiltrerende leukocyten worden ingezet tegen een melanoom. Deze leukocyten worden bij de patiënt zelf afgenomen, opgekweekt in Sanquins Laboratorium voor Celtherapie (LCT) en vervolgens weer teruggegeven. De trial vanuit het Antoni van Leeuwenhoek is in 2022 succesvol afgerond, de studie is gepubliceerd in het vooraanstaande *New England Journal of Medicine* en het allerbelangrijkste: de behandeling wordt – als eerste celtherapeutische product ooit – voortaan standaard vergoed vanuit de basisverzekering. Het LCT blijft hiervoor de komende jaren samenwerken met het Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis. Ook wordt de samenwerking met het Amsterdam UMC op het gebied van immuuntherapie versterkt. De ontwikkelingen in dit onderzoeksgebied gaan snel en zijn veelbelovend. Dit maakt het waarschijnlijk dat het LCT uitgebreid gaat worden om aan de grote vraag te kunnen voldoen en ook een bijdrage te kunnen leveren aan nieuwe ontwikkelingen.

Netwerk Kind en Transfusie

Veel kennis over de werking en toepassing van bloedtransfusies is gebaseerd op onderzoek dat gedaan is op volwassenen. Maar voor kinderen werken sommige biologische processen anders dan voor volwassenen. Bovendien hebben ze een lichaam dat nog in de groei is. Kinderhematoloog Elise Huisman vond het daarom belangrijk om afgelopen jaar het Netwerk Kind en Transfusie op te richten. Huisman, als transfusiespecialist ook verbonden aan Sanquin, realiseerde zich dat zij als enige in Nederland gespecialiseerd was in transfusiegeneeskunde voor kinderen. En dat terwijl er dagelijks mensen besluiten nemen over transfusie voor kinderen. Doel van het Netwerk, opgericht vanuit Sanquin en het Sophia Kinderziekenhuis, is dan ook om artsen en onderzoekers op het gebied van transfusiegeneeskunde voor kinderen te verbinden, kennis makkelijker te delen en het vakgebied verder te ontwikkelen. [Kindentransfusie.nl](https://www.kindentransfusie.nl)

Sanquin Research Fund

Het Blood for Life | Sanquin Research Fund (BFL) is een zelfstandig fonds dat geld inzamelt bij bedrijven en particulieren voor wetenschappelijk onderzoek binnen Stichting Sanquin. Sanquin is de enige beneficiair van het fonds en al het geld gaat direct naar onderzoek. Het fonds is opgericht in 2021. Om meer naamsbekendheid te krijgen en de verbondenheid met Sanquin te verduidelijken, hebben we in 2022 besloten om de naam te veranderen in Sanquin Research Fund, met als ondertitel Blood for Life. Ook is het fonds toegevoegd aan de lijst met goede doelen die donors kunnen kiezen als alternatief voor het ontvangen van een bedankje voor hun donorschap. Dat heeft in 2022 een bijdrage van € 15.000 opgeleverd.

Het Sanquin Research Fund ondersteunt onderzoek op een van deze 4 terreinen:

1. Bloed kweken in het lab
2. Afweer tegen kanker
3. Eigen bloedcellen repareren
4. Levens redden met big data

Om het fonds meer op gang te helpen gaan we in 2023 naast bedrijven ook vermogensfondsen benaderen voor een bijdrage en bij donors kijken of zij geïnteresseerd zijn om het onderzoeksfonds te steunen.

Kerncijfers van de Nederlandse bloedvoorziening

	2018	2019	2020	2021	2022
Donorbestand					
Aantal geregistreerde donors	341.509	366.712	391.288	384.352	406.549
Aantal ingeschreven donors *	331.699	344.897	372.865	376.414	402.762
Donorfrequentie volbloeddonors per jaar	1,51	1,46	1,40	1,36	1,24
Donorfrequentie Plasmaferesedonors per jaar	5,29	5,04	4,06	4,35	3,95
Aantal donoor per 1.000 inwoners	19,88	21,22	22,49	21,85	22,82
* Exclusief donors die wel zijn geregistreerd, maar nog niet zijn gekeurd					
Aantal donaties					
Totaal aantal donaties	724.002	727.464	736.593	743.884	731.731
Aantal volbloeddonaties	412.682	413.653	411.518	407.203	393.987
Aantal afereses	311.320	313.811	325.075	336.681	337.744
Gebruik					
Gebruik rode bloedcelconcentraten	403.900	405.338	400.646	399.255	391.291
Aantal bloedplaatjes (uit volbloed in donoreenheden)	247.625	235.360	226.480	229.305	220.160
Aantal eenheden vers bevroren plasma	1.875	1.153	1.991	1.289	1.102
Kilo's plasma totaal (incl. aferese geleverd + W-plasma) aan Prothya	338.587	332.845	347.780	376.385	364.661
Verhouding donors en leveringen rode cellen					
Volbloeddonors	273.282	283.174	293.633	299.856	318.001
Geleverde Erythrocyten	403.900	405.338	400.646	399.255	391.291
Volbloed logistiek (in donor eenheden)					
Volbloed donaties	412.682	413.653	411.518	407.203	393.988
Rode bloedcellen naar ziekenhuis	403.910	405.338	400.646	399.255	391.291
Volbloeddonors per bloedgroep					
O+		104.271	105.235	107.926	115.568
O-		34.034	34.657	34.733	36.934
A+		83.951	88.994	92.175	98.956
A-		22.134	23.455	24.292	25.474
B+		22.626	23.717	22.992	23.022
B-		4.670	4.938	5.137	5.344
AB+		9.334	10.335	10.160	10.178
AB-		2.107	2.280	2.440	2.525

Screening op infecties

Sanquin test alle donaties routinematig op bloedoverdraagbare infecties. In onderstaande tabel staat het aantal donors van bloed en bloedcomponenten dat in kalenderjaar 2022 bevestigd positief is getest voor bloedoverdraagbare infecties. Er heeft geen transmissie naar patiënten plaatsgevonden.

	Aantal nieuwe bloeddonsors met bevestigd positieve testuitslag in 2022	Aantal trouwe/bekende bloeddonsors met bevestigd positieve testuitslag in 2022
Hepatitis B virus	11	2
Hepatitis C virus	11	1
HIV-1/2	0	1
HTLV-I/II	2	- *
Lues	19	11

* Trouwe/bekende donors worden niet gescreend op HTLV-I/II

De routinematige screening van de donaties op **hepatitis E-virus** gaf in 2022 een onveranderd beeld te zien: 1 op

5.000 donaties testte positief voor het virus.

In 2022 werden reizende donors, terugkerend uit Europese gebieden met **westnijkooorts**, getest op RNA van het westnijlvirus. 3 donors waren reactief in de screening, waarbij het ging om een infectie met het onschuldige, kruisreagerende usutuvirus.

Voor medewerkers

Flitsend praten over de strategie

Wat betekent onze nieuwe strategie concreet voor de werkvloer? Wanneer worden daadwerkelijk extra services aan donors geleverd? En wat kun je als medewerker doen om ervoor te zorgen dat de Bloedbank het juiste product voor de juiste prijs blijft leveren? In zogeheten 'flitsbezoeken' ging het MT afgelopen jaar over dit soort vragen in gesprek met Bloedbank-collega's van alle afdelingen en vestigingen in het land. Medewerkers vonden bij het MT bovendien een luisterend oor om hun ervaringen te delen over de achterliggende coronaperiode, met de extreme werkdruk op de afnamelocaties. De flitsbezoeken worden in 2023 voortgezet op andere afdelingen van Sanquin.

Gebbruiksvriendelijker HR-systemen

Nog eenvoudiger je verlof aanvragen of een overplaatsing van een medewerker regelen: dat kan in het HR-systeem AFAS dat Sanquin begin 2022 implementeerde. Voordeel van AFAS is dat het ook een mobiele applicatie heeft, waardoor medewerkers op alle locaties en op alle tijden toegang tot het systeem hebben. Ook nieuw is het roosterprogramma InPlanning. Zo'n 1.400 medewerkers binnen Sanquin gebruiken roosterplanning voor hun werk; met InPlanning gaat dit nog gemakkelijker.

Succesvol recruitment

Sanquin neemt ieder jaar ruim 300 nieuwe collega's aan. Om het aannemen en onboarden in goede banen te leiden, is in 2022 een professionele recruitmentafdeling opgezet. 5 recruitment medewerkers houden zich binnen de afdeling bezig met werving, selectie en begeleiding, tot en met het opzetten van nieuwe introductiedagen. Bij het aantrekken van nieuwe collega's lag de focus vorig jaar onder andere op ICT'ers. Sanquin heeft vrijwel altijd ICT-vacatures en deze doelgroep is lastig te rekruteren. Een nieuwe arbeidsmarktcampagne, opgebouwd rond de nieuwe huisstijl van Sanquin en specifiek gericht op ICT'ers, was succesvol in het binnenhalen van nieuwe, getalenteerde medewerkers.

Thuiswerkbeleid

Van de 2.200 medewerkers binnen Sanquin werken er 400 in functies die voor hybride werken geschikt zijn. Sanquin heeft voor deze medewerkers afgelopen jaar een thuiswerkbeleid opgesteld met de afspraken die leidinggevend en hun medewerkers hierover maken. Die afspraken zijn voor elke situatie op maat; uitgangspunt is wel dat nieuwe medewerkers de eerste 6 maanden niet thuis werken, om een band met de organisatie te kunnen opbouwen. De regeling is begin 2023 ingegaan.

Bijeenkomst over privacy & security

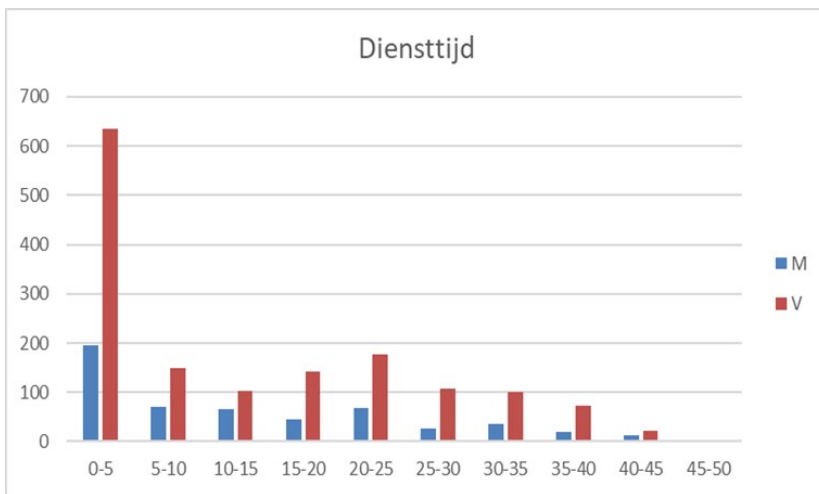
Privacy en security staan hoog op de agenda van Sanquin. Daarom organiseerden we op 25 mei voor onze medewerkers een bijeenkomst over het belang van privacy en security. Tech-journalist Daniël Verlaan – auteur van het boek 'Ik weet je wachtwoord' gaf een presentatie over cybersecurity. Hij vertelde over de gevaren en hoe je je ertegen kunt beschermen. Daarnaast kregen medewerkers meer informatie over privacy en security bij Sanquin.

Sociaal jaarverslag

Personeelsbezetting per 31 december 2022

	Fulltime		Parttime		Totaal		tov 2021	
	Aantal	FTE	Aantal	FTE	Aantal	FTE	Aantal	FTE
Mannen	352	352	187	150	539	502	-9%	-9%
Vrouwen	334	334	1188	767	1522	1101	-1%	-1%
Totaal	686	686	1375	918	2061	1604	-4%	-4%

In 2022 is het aantal medewerkers gedaald ten opzichte van 2021. Dit is voornamelijk het resultaat van de verkoop van Sanquin Reagents BV (*Sanquin Reagents*) in oktober. Van de medewerkers die in 2022 in dienst waren, had 23% een tijdelijke dienstbetrekking en waren er 34 verschillende nationaliteiten in dienst. Het ziekteverzuim is ten opzichte van 2021 gestegen tot 7,8%.

1.2 Milieu

Sanquin streeft naar een zo klein mogelijke CO₂-footprint. Onze doelen:

- Alle wegtransport van onze producten en door medewerkers van Sanquin is uitstootvrij per 2027.
- We verlagen onze CO₂-footprint met 50 procent in 2030 ten opzichte van 2013.
- Reductie totaal restafval, toename recycling van afval en recirculatie hulp- en grondstoffen.
- 100 procent van de nieuw in te kopen goederen en diensten ingekocht conform ons duurzaam inkoopbeleid.

Thermostaat omlaag

In lijn met de overheids campagne 'Zet de knop om' hebben we binnen Sanquin afgelopen jaar ingezet op het zuiniger omgaan met energie. In onze goed geïsoleerde gebouwen is de binnentemperatuur verlaagd tot maximaal 19 °C en in de minder goed geïsoleerde gebouwen tot 20 °C. En er zijn nog meer energiebesparende maatregelen genomen. Zo is de temperatuur van het cv-water met circa 10 °C verlaagd en hebben een aantal gebouwen in november '22 stadsverwarming gekregen, wat een CO₂-reductie van 50% voor deze gebouwen oplevert.

Dag van de Duurzaamheid

Op 10 oktober, de Dag van de Duurzaamheid, kwam Marjan Minnesma naar Sanquin om een inspirerende presentatie te geven. Marjan is directeur en medeoprichter van [Urgenda](#) en winnares van de 'Groene Nobelprijs' voor natuurbescherming en het klimaat. Marjans inspirerende presentatie maakte duidelijk dat iedereen actie kan ondernemen, of je nou 1 persoon bent of een organisatie. En wat je budget ook is: iedereen kan iets doen om de aarde te redden. En dat is ook voor Sanquin een belangrijke boodschap.

Tweede kans voor drinkhouders

Een plasmadonor bij de bloedbank Maastricht merkte dat hij op de afnamestoel een plek miste om zijn drankje veilig op te zetten. Tegelijkertijd wist hij dat op zijn werkplek, Maastricht UMC + , de ziekenhuisbedden op korte termijn vervangen zouden worden door nieuwe bedden. De oude bedden waren allemaal voorzien van handige houders voor desinfectiepompjes, die makkelijk te demonteren waren en uitstekend als drinkhouder zouden kunnen dienen bij een afnamestoel. Of dat niet iets was voor Sanquin? Daarover hoefden we niet lang na te denken.

Sanquin zorgt samen met alle donors regelmatig voor een tweede kans of zelfs een tweede leven voor mensen. Nu was er een tweede kans voor een groot aantal drinkhouders, met dank aan een meedenkende donor en het MUMC + , dat ze graag aan ons afstond. De houders zijn verdeeld over verschillende vestigingen van Sanquin, wij zijn heel blij met dit duurzame hergebruik.

1.3 Economische duurzaamheid

De financiële opbrengst van het werk van Sanquin vloeit terug in de eigen organisatie, waarbij een deel wordt besteed aan wetenschappelijk onderzoek, en een deel aan het handhaven en verbeteren van productieprocessen en productkwaliteit.

Verkoop Sanquin Reagents

Sanquin Reagents ontwikkelt bloedgroep- en immuunreagentia binnen haar eigen faciliteiten en verkoopt die wereldwijd via een netwerk van distributeurs. Deze ambitieuze dochteronderneming van Sanquin Health Solutions (SHS) is in de loop der jaren flink gegroeid en heeft ongelooflijk veel kennis en potentie voor nieuwe producten. Om de groei voort te zetten en het potentieel volledig te benutten, besloot SHS in 2022 tot de verkoop van Sanquin Reagents aan Gilde Healthcare, een Nederlandse investeringsmaatschappij in de zorgsector. Met Gilde Healthcare is een zeer solide én ambitieuze investeerder gevonden, die de gewenste verdere schaalvergroting en ontwikkeling kan brengen. Alle medewerkers blijven gewoon in dienst en Sanquin Reagents blijft gevestigd op het New West Health & Innovation District op de Plesmanlaan, zij het onder de nieuwe naam Essange Reagents. Het bedrijf zal onder de vleugels van Gilde nog beter kunnen bijdragen aan goede zorg voor patiënten wereldwijd. De verkoopopbrengst investeren Stichting Sanquin en SHS onder meer in onderzoek en ontwikkeling van geneesmiddelen en zorginnovaties voor Nederlandse patiënten.

Bloedbankrobot

Digitalisering en automatisering zijn twee belangrijke processen waarmee we de Bloedbank nog efficiënter willen maken. Een bijzondere stap is de allereerste bloedbankrobot ter wereld die afgelopen jaar op de afdeling Bewerking in gebruik is genomen. Het *Blood Bag Processing System* voert voortaan een deel van de bewerking van bloed automatisch uit. Het gaat om handmatige, repetitieve handelingen die voor de medewerkers vervelend waren om te doen maar wel heel belangrijk zijn, zoals labels aanbrengen, streepjescodes scannen, sorteren op bloedgroep, netjes splitsen en oprollen van de bloedslang et cetera. Dat de robot dit werk nu overneemt is fijner voor de medewerkers, plus de processen zijn minder gevoelig geworden voor fouten. Het is ook een opmaat naar verdere automatisering van het bewerkingsproces.

Meer autonomie en zelfsturing

Aan de inzamelingskant is er een reorganisatie doorgevoerd waarmee de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse gang van zaken op de afnamelocaties duidelijker is geworden. De functie van hoofd afnamelocatie is geschrapt en teamleiders worden opgeleid tot locatiemanager: zij volgen een opleidingstraject van 6 maanden waarin ze meer leren over leiderschap, donorwerving en financiering. Als locatiemanager krijgen zij meer autonomie en zullen ze in co-leiderschap met de senior donorartsen de afnamelocaties managen. Met deze wijziging legt de Bloedbank de verantwoordelijkheden lager in de organisatie en vindt de aansturing meer bottom-up plaats. De afnamelocaties kunnen zo beter aansluiten op lokale behoeften en gewoonten, bijvoorbeeld op het gebied van donorwerving en

openingstijden.

Verder is aan de afdeling Medische Zaken het Klinisch Aferese Team toegevoegd en is binnen de afdeling Donorgeneeskunde meer duidelijkheid gekomen over de rollen en verantwoordelijkheden van de afdeling.

Nieuwe aanpak binnen Research

Om beschikbare kennis en middelen optimaal te benutten, zijn de onderzoeksgroepen van de divisie Research in 2021 ingericht langs de lijnen van 4 strategische medische prioriteiten: anemie, bloeding en hemostase, immuniteit en ontsteking, en immuuntherapie. In 2022 hebben alle onderzoeksgroepen gezamenlijk bepaald aan welke thema's zij binnen deze 4 prioriteiten gaan werken en wat de bijdrage van het onderzoek binnen Sanquin moet zijn aan onze lange termijndoelen. Ook bespraken de onderzoekers hoe de groepen zoveel mogelijk verbinding met elkaar kunnen zoeken om fragmentatie te voorkomen. Deze bottom-up manier van werken om de strategie te vertalen naar de onderzoeksdoelen bleek inspirerend en mondde uit in het opstellen van 4 gezamenlijke onderzoeksprogramma's.

Research heeft afgelopen jaar ook een nieuwe procedure geïntroduceerd om nieuwe onderzoekers aan te trekken: er is een minisymposium georganiseerd met 6 potentiële kandidaten. Zij maakten op dit symposium duidelijk welke toegevoegde waarde ze voor Sanquin Research hadden. Uiteindelijk heeft dit 4 uitstekende nieuwe collega's opgeleverd die met hun bijdrage ons onderzoek verder brengen. De financiering van deze nieuwe onderzoeksplekken is deels mogelijk gemaakt door een genereuze bijdrage van Stichting Joghem van Loghem, die de kunstcollectie van Sanquin beheert.

Kwaliteit en impact van wetenschappelijk onderzoek

Sanquin Research heeft in 2022 ook weer – na een aantal jaren van afwezigheid – een onafhankelijke wetenschappelijke adviesraad (WAR) ingesteld. Hiervoor zijn 5 prominente onderzoekers op het gebied van bloed gevraagd, afkomstig uit Nederland, België, Engeland en de Verenigde Staten. De WAR zal kritisch kijken naar de jaarlijks voorgestelde onderzoeksdoelen binnen onze 4 medische prioriteiten en beoordelen of de gestelde doelen zich concentreren op de belangrijkste uitdagingen in het bloedonderzoek. Ook zal de raad vaststellen hoe de kwaliteit en de impact van ons onderzoek zich verhoudt tot onderzoek elders in de wereld. In 2023 komen de leden van de WAR fysiek naar Sanquin om een audit te houden over de onderzoeksactiviteiten in de periode 2019-2022.

Overeenkomst voor intellectual property

Sinds ruim twee jaar wordt *intellectual property* (IP) binnen Sanquin grotendeels geëxploiteerd door Sanquin Innovatie BV (SQI), dochteronderneming van SHS. In 2022 is een besloten vennootschap opgericht waarin het eigendom van IP kan worden gehouden.

Hiermee kan het IP beter worden beschermd, omdat het afgescheiden is van andere vermogensbestanddelen van Stichting Sanquin en andere bv's. Verder zijn er afspraken gemaakt op welke wijze en door welke entiteit IP wordt geëxploiteerd.

Nieuwe campusbewoners

Het New West Health & Innovation District (Hid) wordt de komende jaren dé plek waar een nieuwe generatie oplossingen voor patiënten wordt ontwikkeld. Praktisch gezien betekent dat ook dat er voldoende lab- en kantoorruimten moeten zijn voor nieuwe campusbewoners om zich te vestigen. In 2022 is het grotendeels leegstaande 'CDT-gebouw' op het Sanquin-terrein opgeknapt en ingericht met mooie laboratoria en kantoorruimte met flexplekken, waarvoor zich al snel 3 huurders meldden.

Vastgoedbeheer & -diensten

Het merendeel van het vastgoed op het Hid-terrein is eerder al overgenomen door SHS, dat daarvoor in 2021 de vastgoedentiteit Sanquin Real Estate B.V. oprichtte. SHS heeft in 2022 ook het gebouw 'HQ' van Stichting Sanquin tegen een marktconforme prijs gekocht. Op deze manier loopt de stichting niet langer het

exploitatie­risico van de vierkante meters in HQ die door andere Sanquin-onderdelen worden gebruikt. Met de opbrengst van deze transactie kan de stichting haar banklening aflossen en noodzakelijke investeringen doen. Bovendien kan zij zo wendbaar en flexibel inspelen op toekomstige huisvestingbehoef­ten van de Bloedbank. Met de overdracht van gebouw HQ aan SHS is al het vastgoed op de Plesmanlaan in eigendom van SHS. Daaruit voortvloeiend werd het praktischer om ook het vastgoedgerelateerde deel van het Facilitair Bedrijf van Stichting Sanquin onder te brengen bij SHS. Per 2023 verzorgt dit onderdeel onder de naam Sanquin Property & Services voor alle campusbewoners de facilitaire dienstverlening die van belang is voor een prettig verblijf op de campus, zoals onderhoud en schoonmaak, maar ook vergadervoorzieningen en catering.

NSOB-rapport

De Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB) heeft op verzoek van de Tweede Kamer afgelopen jaren onderzoek gedaan naar de aansturing van Stichting Sanquin en de toekomst van de bloedvoorziening en daar een rapport over gepubliceerd. Sanquin heeft eind 2022 hierop een reflectie geschreven. Wij hebben uitgelegd dat in onze visie de koppeling tussen Sanquin Bloedbank en Sanquin Research essentieel is om de bloedvoorziening ook in de toekomst op een veilige en efficiënte manier te kunnen uitvoeren. Het ministerie van VWS heeft positief gereageerd op deze reflectie en onze zienswijze geaccepteerd.

2 Over Sanquin

Stichting Sanquin voert taken uit die voortkomen uit de Wibv, die de uitgangspunten voor en de structuur van de bloedvoorziening in Nederland regelt tot en met de aflevering van het bloedproduct aan de afnemer, doorgaans een ziekenhuis. Stichting Sanquin is aangewezen als bloedvoorzieningsorganisatie en bestaat uit de organisatieonderdelen Bloedbank, Research & LabServices en de Concernstaf en -Diensten. Bovendien is Stichting Sanquin (de enige) aandeelhouder van Sanquin Health Solutions Group (SHS), waarin een aantal commerciële activiteiten is ondergebracht. Door de commerciële activiteiten van Sanquin in aparte vennootschappen te plaatsen, is er zoveel mogelijk een (risico)scheiding gecreëerd tussen de uitvoering van de wettelijke taken op grond van de Wibv en de activiteiten in de marktomgeving.

Onze werkzaamheden

Stichting Sanquin heeft op grond van de Wibv de taak om de bloedvoorziening in Nederland te organiseren. Een deel van die taak omvat de zorg voor het beschikbaar stellen van plasmageneesmiddelen in Nederland. Daartoe wordt in Nederland plasma ingezameld dat vervolgens wordt gebruikt voor productie van plasmageneesmiddelen voor Nederlandse patiënten. Stichting Sanquin heeft deze laatste taak, met goedkeuring van het ministerie van VWS, uitbesteed aan Prothya Biosolutions Netherlands BV (voorheen Sanquin Plasma Products BV).

Stichting Sanquin is een not-for-profit organisatie die ervoor zorgt dat patiënten in Nederland altijd geholpen kunnen worden met voldoende en veilige bloedproducten, van de hoogste kwaliteit. Dat kunnen we doen dankzij de vrijwillige en onbaatzuchtige bijdrage van onze donors. Met onze bloedproducten, ons onderzoek, onze diagnostiek en innovaties dragen wij bij aan de kwaliteit van leven van patiënten.

In 2022 bestonden onze werkzaamheden uit:

- het afnemen, bewerken en uitgeven van bloedproducten;
- het inzamelen van plasma voor de productie van plasmageneesmiddelen;
- het verrichten van aferese-diensten voor ziekenhuizen;
- diagnostisch onderzoek voor ziekenhuizen;
- PCR-tests op COVID-19 voor de GGD;
- maken van bloedgroep- en immuunreagentia (tot aan verkoop Sanquin Reagents per 21-10-22);
- wetenschappelijk onderzoek op het gebied van transfusiegeneeskunde, hematologie en immunologie;
- het vertalen van onderzoeks­ideeën naar concrete nieuwe producten en diensten;
- onderwijs, opleidingen en nascholing.

Onze missie

Samen met de donor voor een beter leven van de patiënt.

Onze visie

Sanquin is een kennisintensieve organisatie die levensreddende producten ontwikkelt en levert en zich richt op behoeftes in de zorg. Daarnaast ontwikkelt Sanquin door wetenschappelijk onderzoek nieuwe oplossingen voor medische problemen op het gebied van de transfusiegeneeskunde, hematologie en immunologie. Waar nodig gaan we samenwerkingen aan met externe partijen om deze ideeën om te zetten in concrete producten en diensten voor patiënten. Wij zijn ons voortdurend bewust van onze verantwoordelijkheid tegenover donors om zorgvuldig, verantwoord en doelmatig met hun gift om te gaan en tegenover de patiënten om hun belang en veiligheid voorop te stellen.

Onze kernwaarden

Verantwoordelijk, Verbindend, Vernieuwend

Kostenefficiënte organisatie De belangrijkste bron van inkomen voor Sanquin is de verkoop van bloedproducten. De opbrengst daarvan gebruiken we om als zelfstandig instituut te kunnen voortbestaan. Bij ons prijsbeleid hanteren wij de principes van Fair Medicine. Wij beseffen dat wij scherp moeten blijven op een kostenefficiënte organisatie om daarmee bij te dragen aan het in de hand houden van de zorgkosten in Nederland. Op deze manier kunnen wij Sanquins (financiële) zelfstandigheid in stand houden.

De organisatiestructuur

Stichting Sanquin bestond in 2022 uit de volgende organisatieonderdelen: Sanquin Bloedbank, Research & LabServices en de Concernstaf en -Diensten. Stichting Sanquin houdt alle aandelen in SHS, die op haar beurt aandeelhouder is van Sanquin Reagents BV (tot de verkoop per 21-10-22), Sanquin Diagnostiek BV, Sanquin Innovatie BV (Sanquinnovate), Sanquin Real Estate BV en Sanquin IP BV. De Concernstaf en -Diensten ondersteunt al deze organisatieonderdelen. Daarnaast behoudt SHS (in)direct een minderheidsbelang en een prioriteitsaandeel in Prothya Biosolutions Netherlands BV en in andere deelnemingen.

De verschillende onderdelen

Sanquin Bloedbank zorgt voor de inzameling van het bloed en plasma van donors en levert bloedcomponenten aan de ziekenhuizen. Daarnaast adviseert de Bloedbank over deze bloedproducten en is zij nauw betrokken bij klinisch wetenschappelijk onderzoek. Het ingezamelde plasma levert de Bloedbank aan Prothya Biosolutions Netherlands BV voor de productie van plasmageneesmiddelen.

Research & LabServices doet onderzoek op het gebied van transfusiegeneeskunde, hematologie, immunologie en oncologie om het gebruik van bestaande bloedproducten te verbeteren, te verminderen of nieuwe producten te ontwikkelen. Sanquin heeft voor deze onderzoeken samenwerkingsverbanden met (veelal academische) onderzoekscentra in binnen- en buitenland. De klinische brugfiguren die deels bij Sanquin en deels bij ziekenhuizen zijn aangesteld, zijn instrumenteel om vragen vanuit de kliniek naar Sanquin te brengen en resultaten van onderzoek naar de patiënt. Het onderzoek van Sanquin wordt voor ongeveer 50% gefinancierd uit externe financiering. Research & LabServices werkt nauw samen met Sanquinnovate voor verdere valorisatie van onderzoeksideoën.

Sanquin Health Solutions Group (SHS) is de houdstermaatschappij van de vennootschappen waarmee de commerciële activiteiten van Sanquin worden uitgevoerd, zoals hieronder beschreven.

Sanquin Diagnostiek BV verricht laboratoriumonderzoek op het gebied van bloedtransfusie en immunologie. Daarnaast doet zij genetisch onderzoek naar onder andere bloedgroepen. Sanquin Diagnostiek kan al het

bloedgerelateerde laboratoriumonderzoek voor ziekenhuizen, verloskundige praktijken, verzekeringsorganisaties, farmaceutische bedrijven en andere instituten uitvoeren.

Sanquin Reagents BV ontwikkelt een breed pakket aan bloedgroep- en immuunreagentia in haar eigen onderzoeksfaciliteiten en diagnostische laboratoria. Reagentia zijn producten die in ziekenhuislaboratoria gebruikt worden om bepaalde kenmerken of afwijkingen aan te tonen in bloedmonsters. De producten van Reagents zijn wereldwijd beschikbaar via een netwerk van distributeurs. Dit onderdeel is per 21-10-22 verkocht.

Sanquinnovate is het valorisatievehikel van Sanquin Research om onderzoeksideeën te vertalen naar concrete nieuwe producten en diensten, in lijn met de medische behoeften waarop we ons richten. Binnen Sanquinnovate worden de ideeën vennootschap-overstijgend opgepakt en als business case verder ontwikkeld, indien nodig met externe partners.

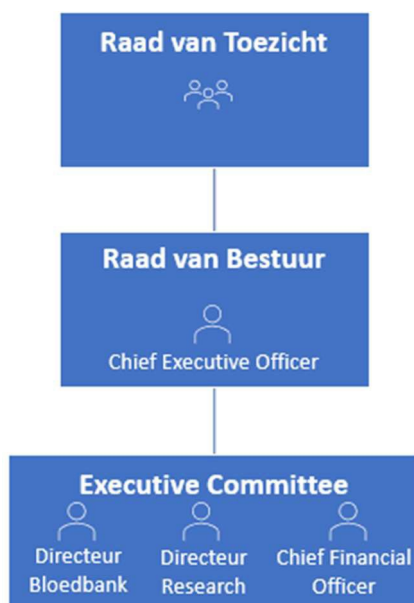
Direct Diagnostics BV is opgericht in 2022 en verkoopt via haar online platform diagnostische thuistests voor preventieve gezondheidszorg.

Sanquin Real Estate BV is in 2021 opgericht om de exploitatie van het bestaande en nieuw te ontwikkelen vastgoed goed te organiseren. Al het eigen vastgoed (gebouwen op de Plesmanlaan) is daarin ondergebracht.

Sanquin IP BV is in 2022 opgericht voor het in eigendom houden, het beheren, creëren, verkrijgen en exploiteren van rechten van intellectuele eigendom ten behoeve van Stichting Sanquin.

Bestuur Stichting Sanquin gedurende 2022

Aansturing van en toezicht op de stichting is op de volgende manier ingericht:

- Dhr. Dr. Tjark B.P.M. Tjin-A-Tsoi (CEO, lid ExCo) – tot 01-06-2022
- Dhr. Prof. Dr. Ivo N. van Schaik (CEO, lid ExCo) – per 01-10-2022
- Mw. Dr. Daphne C. Thijssen-Timmer (Directeur Bloedbank, lid ExCo, tussen 01-06-2022 en 01-10-2022 interim CEO)
- Dhr. Prof. Gerald de Haan PhD (Directeur Research & LabServices, lid ExCo)
- Mw. Drs. Coraline Panis (CFO, lid ExCo)

Nevenfuncties bestuur Stichting Sanquin

In dit overzicht zijn de belangrijkste nevenfuncties opgenomen van de leden van het bestuur van Stichting Sanquin gedurende 2022. Een nevenfunctie van een van de bestuursleden heeft de goedkeuring van de Raad van Toezicht nodig, als deze nevenfunctie een meer dan minimale werkbelasting kan opleveren of anderszins strijdig kan zijn met de belangen van Sanquin.

Dhr. Prof. Dr. Ivo N. van Schaik (1962)

Hoofdfunctie:

CEO Stichting Sanquin Bloedvoorziening

Nevenfuncties:

- Hoogleraar Neurologie Amsterdam UMC, Universiteit van Amsterdam
- Voorzitter Stichting Klinische Neurologie Azua
- Lid van de Raad van Commissarissen van het Ommelander Ziekenhuis Groningen
- Lid van het bestuur van de Stichting Elisabeth van Thüringenfonds
- Lid van de Raad van Toezicht Vijf Meren Kliniek

Dhr. dr. Tjark B.P.M. Tjin-A-Tsoi (1966)

Hoofdfunctie:

CEO Stichting Sanquin Bloedvoorziening

Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Pensioenfonds voor Huisartsen
- Lid Raad van Commissarissen Stichting Pré Wonen
- Lid Raad van Toezicht Stichting Nationale Opera & Ballet
- Voorzitter Raad van Commissarissen Sanquin Health Solutions (ex officio)
- Lid Raad van Toezicht VU
- Lid Raad van Advies Koninklijke Marechaussee

Mw. dr. Daphne C. Thijssen-Timmer (1975)

Hoofdfunctie:

Directeur Bloedbank Stichting Sanquin Bloedvoorziening

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Advies Stichting TRIP
- Lid Committee of Experts on Blood Transfusion van het EDQM (European Directorate on the Quality of Medicines) van de Raad van Europa
- Vicevoorzitter Executive Board van de European Blood Alliance
- Board member, Alliance of Blood Operators
- Board member, International Plasma and Fractionation Association
- Bestuurslid, Stichting Academic Institute for International Development of Transfusion Medicine
- Bestuurslid, stichting Blood for Life (ex officio)

Dhr. prof. Gerald de Haan PhD (1965)

Hoofdfunctie:

Directeur Research Stichting Sanquin Bloedvoorziening

Nevenfuncties:

- Hoogleraar Moleculaire Stamcelbiologie, Universiteit van Amsterdam / Amsterdam UMC
- Principal Investigator, Cancer Center Amsterdam / Amsterdam UMC
- Lid Wetenschappelijke Adviesraad, Centre for Genome Organisation and Maintenance /

Brunel University London

- Lid Wetenschappelijk Comité, Danish Cancer Society
- Redacteur, Mutation Research
- Lid ZonMW Programma Translationeel Onderzoek
- Lid ZonMW Rubicon Programma
- Lid NWO ENW-Klein 4 subsidie-beoordelingscommissie
- Bestuurslid, stichting Blood for Life (ex officio)

Mw. drs. Coraline Panis (1967)

Hoofdfunctie:

CFO Stichting Sanquin Bloedvoorziening

Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Commissarissen Sanquin Health Solutions (ex officio)
- Bestuurslid, stichting Blood for Life (ex officio)
- Lid Raad van Toezicht Utrechts Landschap

3 Financiële Resultaten

Als gevolg van de verkoop van de aandelen in het kapitaal van Sanquin Reagents op 21 oktober 2022 door Sanquin Health Solutions Group aan Gilde Healthcare, is Sanquin Reagents niet meer opgenomen in de balansconsolidatie ultimo 2022. Echter, de resultaten van deze vennootschap zijn in boekjaar 2022 tot aan verkoopdatum nog voor 100% in de consolidatie van de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Belangrijke financiële ontwikkelingen in 2022

3.1 Winst-en-verliesrekening

Het nettoresultaat van de Sanquin-groep verbetert met € 85,8 miljoen naar een winst van € 90,4 miljoen in 2022 ten opzichte van een winst van € 4,6 miljoen in 2021. De belangrijkste verklaring voor deze verbetering is het resultaat van de verkoop van de aandelen in het kapitaal van Sanquin Reagents. Daar tegenover worden lagere opbrengsten als gevolg van dalende productomzetten en afname van de COVID-19 dienstverlening versterkt door de hogere kosten als gevolg van inflatie op met name huisvestingskosten (energie). Met name de BTW suppleties, de Strategische en Helios projecten, de afwaardering van de belastinglatentie en de verkoopresultaten Reagents hebben in 2022 tot incidentele kosten en opbrengsten geleid. Gecorrigeerd voor incidentele opbrengsten en kosten in 2021 en 2022 is het bedrijfsresultaat in 2022 met € 3,8 miljoen negatief een bedrag van € 19,5 miljoen lager dan in 2021 (€ 15,7 miljoen positief). Het genormaliseerde netto resultaat over boekjaar 2022 is € 5,3 miljoen negatief (2021: € 12,6 miljoen positief).

In verkorte vorm ziet de winst- en verliesrekening er (totaal en genormaliseerd voor incidentele posten) als volgt uit:

	2022			2021			Mutatie	
	2022 totaal	2022 incidenteel	2022 genor- maliseerd	2021 totaal	2021 incidenteel	2021 genor- maliseerd	genormaliseerd resultaat	
(x € miljoen)	€	€	€	€	€	€	€	%
Opbrengsten	257,3	1,6	255,7	269,6	-3,4	273,0	-17,3	-6,3%
Voorraadmutatie	-0,1	-	-0,1	2,6	3,4	-0,8	0,7	-87,5%
Opbrengsten	257,2	1,6	255,6	272,2	-	272,2	-16,6	-6,1%
Kosten van grond- en hulpstoffen	-37,2	-	-37,2	-41,4	-1,6	-39,8	2,6	-6,5%
Personeelskosten	-125,9	-	-125,9	-126,8	-0,1	-126,7	0,8	-0,6%
Overige bedrijfskosten	-92,7	-4,6	-88,1	-84,7	-3,2	-81,5	-6,6	8,1%
Afschrijvingen	-8,2	-	-8,2	-8,5	-	-8,5	0,3	-3,5%
Totaal kosten	-264,0	-4,6	-259,4	-261,4	-4,9	-256,5	-2,9	1,1%
Bedrijfsresultaat	-6,8	-3,0	-3,8	10,8	-4,9	15,7	-19,5	-124,2%
Financiële baten en lasten	-0,5	-	-0,5	-0,7	-	-0,7	0,2	-28,6%
Belastingen	-5,5	-4,5	-1,0	-5,5	-3,1	-2,4	1,4	-58,3%
Resultaat deelnemingen	103,2	103,2	-	-	-	-	-	0,0%
Netto resultaat	90,4	95,7	-5,3	4,6	-8,0	12,6	-17,9	-142,1%

De verwachtingen die vorig jaar werden afgegeven, zijn dat in 2022 gewerkt zou worden aan de uitrol van de herijkte strategie, dat Diagnostiek positieve resultaten uit de dienstverlening met betrekking tot PCR-testen zou kunnen behalen en dat de vastgoedportefeuille van Sanquin Real Estate uitgebreid zou worden met de koop van gebouw HQ en de renovatie van het reeds in eigendom zijnde vastgoed. Daarnaast werd verwacht dat externe financiering aangetrokken diende te worden voor de koop van gebouw HQ door Sanquin Real Estate en dat de ontwikkelingen van de omzet en rentabiliteit afhankelijk zouden zijn van de ontwikkelingen rondom het COVID-19 virus en de situatie in Oekraïne. Deze verwachtingen zijn in 2022 grotendeels uitgekomen. Als gevolg van de in het eerste kwartaal van 2022 voortdurende coronacrisis heeft Sanquin nog opbrengst uit COVID-19 dienstverlening, zijnde het uitvoeren van de PCR-coronatesten, gerealiseerd. Daar tegenover staat de negatieve ontwikkeling van het kostenniveau als gevolg van forse inflatie stijgingen van bijvoorbeeld de energieprijzen. Daarnaast is gewerkt aan de uitrol van de herijkte strategie en is gebouw HQ door Sanquin Real Estate gekocht. Niet uitgekomen is de verwachting tot het aantrekken van externe financiering. Als gevolg van de verkoop van de aandelen in het kapitaal van Sanquin Reagents zijn in de SHS-groep voldoende liquide middelen gerealiseerd voor de aankoop van gebouw HQ vanuit eigen middelen.

Opbrengsten

De totale opbrengsten dalen in 2022 met € 12,3 miljoen naar € 257,3 miljoen (2021: € 269,6 miljoen). De productomzet is met € 9,0 miljoen gedaald van € 248,5 miljoen in 2021 naar € 239,5 miljoen in 2022. Gecorrigeerd voor incidentele opbrengsten in 2021 en 2022 zijn de totale opbrengsten € 17,3 miljoen lager dan in 2021.

De productomzet kan als volgt worden gespecificeerd:

	2022		2021		Mutatie	
	€	€	€	€	€	%
Per product						
Omzet Bloedbank	175,6	176,6	-1,0	-1%		
Omzet Diagnostiek	34,1	37,8	-3,7	-10%		
Omzet Reagents	17,5	20,0	-2,5	-13%		
Omzet Research	12,2	14,0	-1,8	-13%		
Omzet Overige activiteiten	0,1	0,1	-	0%		
	239,5	248,5				

De productomzet van de Bloedbank daalt met € 1,0 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door een lagere afzet van plasma en bloedproducten, deels gecompenseerd door een indexatie van de bloedprijs met gemiddeld 2,3% in 2022. De daling in de productomzet van Diagnostiek (€ 3,7 miljoen) en Research & LabServices (€ 1,8 miljoen) wordt grotendeels verklaard door de afname van de COVID-19 dienstverlening, zijnde het uitvoeren van de PCR-coronatesten en Research onderzoeken op het gebied van corona. De productomzet bij Reagents daalt hoofdzakelijk als gevolg van de consolidatie in 2022 tot aan verkoopdatum, daar waar in 2021 de omzetten nog voor een volledig jaar in de consolidatie zijn betrokken (de consolidatie effecten).

De overige bedrijfsopbrengsten dalen met € 3,3 miljoen (- 15,6%), hoofdzakelijk doordat in 2022 geen ICT dienstverlening meer aan Prothya Biosolutions Netherlands BV is geleverd, deels gecompenseerd door een hogere doorbelasting van energiekosten aan Prothya Biosolutions Netherlands. Gecorrigeerd voor eenmalige opbrengsten dalen de overige bedrijfsopbrengsten in 2022 met € 7,7 miljoen ten opzichte van 2021.

Kostendekking die voortkomt uit de productie is € 2,7 miljoen lager ten opzichte van 2021, hetgeen met name wordt verklaard door een eenmalige opwaardering van de voorraden bij Reagents in 2021.

Kosten

De totale kosten stijgen in 2022 met € 2,6 miljoen naar € 264,0 miljoen (2021: € 261,4 miljoen). Deze stijging van 1,0% wordt hoofdzakelijk verklaard door hogere energiekosten, deels gecompenseerd door lagere inkoopkosten.

De inkoopkosten zijn € 4,2 miljoen lager dan vorig jaar, grotendeels verklaard door lagere inkoopkosten bij Research & LabServices en Diagnostiek als gevolg van lagere test aantallen plasma, bloedproducten en PCR, versterkt door de consolidatie effecten van Reagents. Gecorrigeerd voor incidentele kosten in 2021 en 2022 zijn de inkoopkosten in 2022 € 2,6 miljoen lager dan in 2021.

De personeelskosten dalen met € 0,9 miljoen, grotendeels verklaard door de consolidatie effecten van Reagents. De genormaliseerde personeelskosten dalen in 2022 met € 0,8 miljoen (-0,6%), waarbij de daling van personeelskosten als gevolg van de consolidatie effecten van Reagents wordt versterkt door een daling van het gemiddeld aantal werknemers in de huidige Sanquin-groep met 14 FTE (-0,9%) naar 1.584 (2021: 1.598), deels gecompenseerd door een indexatie van salarissen.

De overige bedrijfskosten stijgen met € 8,0 miljoen. Lagere kosten door de consolidatie effecten van Reagents worden gecompenseerd door hogere energiekosten. Gecorrigeerd voor incidentele kosten in 2021 en 2022 zijn de overige bedrijfskosten in 2022 € 6,6 miljoen hoger dan in 2021.

De afschrijvingen dalen met € 0,3 miljoen (-3,5%), deels verklaard door de consolidatie effecten van Reagents. In 2021 en 2022 zijn in de afschrijvingen geen incidentele kosten verantwoord.

De financiële baten en lasten van totaal € 0,5 miljoen negatief liggen € 0,2 miljoen lager dan in 2021. De daling van de rentelasten wordt hoofdzakelijk verklaard door de tussentijdse aflossing van de langlopende leningen. Als gevolg van een positief resultaat vanuit de verkoop van de aandelen in het kapitaal van Sanquin Reagents, versterkt door de ontvangen eerste earn out en de afwikkeling van enkele overige afspraken vanuit de afspraken met betrekking tot de verkoop van Prothya in 2020, zijn de resultaten uit deelnemingen in 2022 een bedrag van € 103,2 miljoen hoger dan in 2021 (2021: € 0 miljoen).

In 2022 is een belastinglast verantwoord van € 5,5 miljoen. Hierin is onder meer een afwaardering van de belastinglatentie van € 3,8 miljoen verantwoord. Gecorrigeerd voor incidentele kosten is de belastinglast in 2022 € 1,0 miljoen. Deze belastinglast is berekend over het totale belastbaar resultaat, inclusief de incidentele opbrengsten en kosten.

3.2 Balans

Het balanstotaal komt uit op € 265,7 miljoen en stijgt daardoor met 76,4% ten opzichte van 2021 (€ 189,3 miljoen).

De balans van Sanquin ziet er in verkorte vorm als volgt uit:

(x € miljoen)	2022	2021
	€	€
Vaste activa	64,8	68,9
Vorraden	4,5	9,8
Vorderingen	60,5	57,9
Liquide middelen	135,9	52,7
Totaal activa	265,7	189,3
Voorzieningen	2,7	2,3
Langlopende schulden	2,3	11,6
Kortlopende schulden	58,9	64,0
Groepsvermogen	201,8	111,4
Totaal passiva	265,7	189,3

Het totale werkkapitaal bedraagt € 142,0 miljoen (2021: € 56,4 miljoen). Binnen het werkkapitaal laten met name de liquide middelen een forse stijging van € 83,2 miljoen (+ 40,5%) zien als gevolg van het resultaat van de verkoop van de aandelen in het kapitaal van Sanquin Reagents. De vorderingen stijgen met € 2,6 miljoen (+ 4,5%). Deze stijging wordt met name verklaard door een toename van het saldo handelsdebiteuren bij de Bloedbank, deels gecompenseerd door de ontvoeging van Reagents. De voorraden zijn gedaald met € 5,3 miljoen naar € 4,5 miljoen (2021: € 9,8 miljoen), met name als gevolg van de ontvoeging van Reagents.

In relatie tot de opbrengsten bedraagt het werkkapitaal (exclusief liquide middelen) 2,4% (2021: 1,4%). Dit percentage wordt ultimo 2022 echter licht vertekend door het verschil in consolidatie van de vennootschap Sanquin Reagents, die in de balans niet en in de winst-en-verliesrekening wel plaatsgevonden heeft. Geschoond voor Reagents in de geconsolideerde opbrengsten bedraagt het werkkapitaal (exclusief liquide middelen) ultimo 2022 2,5%.

Het werkzaam vermogen (capital employed) is met € 206,8 miljoen € 81,5 miljoen hoger dan in 2021 (€ 125,3 miljoen), met name door een hoger werkkapitaal. Het rendement op het werkzaam vermogen per ultimo boekjaar, gebaseerd op het bedrijfsresultaat, komt uit op -3,3% (2021: 8,6%).

Het totale eigen vermogen per ultimo boekjaar bedraagt € 201,8 miljoen (2021: € 111,4 miljoen).

De liquiditeitsratio per ultimo boekjaar van 3,4 is als gevolg van de toename van de liquide middelen hoger dan ultimo 2021 (1,9). De solvabiliteit per ultimo boekjaar komt uit op 76,0% (2021: 58,8%).

3.3 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht van Sanquin ziet er in verkorte vorm als volgt uit:

(x € miljoen)	2022	2021
	€	€
Bedrijfsresultaat	-6,8	10,8
Afschrijvingen en mutatie voorzieningen	9,2	9,1
Mutaties in werkkapitaal (voorraden, vorderingen en kortlopende schulden)	-9,0	-29,6
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-6,6	-9,7
Overige operationele mutaties	0,2	-0,8
Kasstroom uit operationele activiteiten	-6,4	-10,5
Kasstroom uit investeringen immateriële vaste activa	-0,2	-
Kasstroom uit investeringen materiële vaste activa	-9,3	-11,0
Kasstroom uit investeringen financiële vaste activa	112,4	-0,5
Geldmiddelen bij gedeconsolideerde maatschappijen	-4,0	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-9,4	-3,1
Nettokasstroom	83,1	-25,1

De kasstroom uit operationele activiteiten bedraagt € 6,4 miljoen negatief (2021: € 10,5 miljoen negatief). De stijging van € 4,1 miljoen wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de mutaties in werkkapitaal (€ 20,6 miljoen positief) vanuit een toename van de vorderingen. De stijging vanuit de mutaties in het werkkapitaal wordt echter grotendeels gecompenseerd door de negatieve mutaties vanuit het bedrijfsresultaat (€ 17,6 miljoen negatief).

De nettokasstroom bedraagt € 83,1 miljoen positief (2021: € 25,1 miljoen negatief). De kasstroom uit operationele activiteiten is lager dan de kasstroom uit investeringen en financieringsactiviteiten, met name door de mutaties in investeringen financiële vaste activa (de verkoopresultaten van Reagents).

4 Risicomanagement

Risicomanagement stap verder

In 2022 heeft Stichting Sanquin verdere stappen gezet om risicomanagement naar een hoger volwassenheidsniveau te tillen. Speerpunten hierbij zijn: integraliteit, standaardisatie en aansluiting van risicobeheersing op bestaande processen. In de zomer van 2022 is een kwartiermaker Risico & Compliance gestart om een integrale risicomanagementaanpak te ontwikkelen voor de bloedvoorziening, onderzoek, diagnostische tests, valorisatie en de ondersteunde bedrijfsvoering. Integraal risicomanagement stelt ons in staat om mogelijke risico's binnen de organisatie beter te identificeren, samen te brengen en zo beter te beheersen. Hiermee creëren we meer zekerheid dat we onze strategische doelstellingen behalen. De inrichting van de aanpak heeft in 2022 vorm gekregen door het opstellen van het Risico & Controle-raamwerk.

Met het inrichten van een sterke Risk & Compliance-functie beoogt Stichting Sanquin meer 'in control' te komen en weerbaar te zijn voor alle uitdagingen die op haar afkomen. We maken gebruik van integraal risicomanagement waarbij nauw wordt samengewerkt met de Corporate Information Security Officer, de Business Continuity Officer en de Functionaris Gegevensbescherming en Kwaliteitsmanagement.

In 2022 zijn reeds een aantal bouwstenen van het Risico & Controle-raamwerk geïmplementeerd. In deze eerste fase is een nieuwe risico-taxonomie opgesteld met daarin de voor Sanquin belangrijkste risicothema's. Daarbij wordt aansluiting gezocht met de meer operationele risico's. Ook wordt invulling gegeven aan compliance: enerzijds gericht op het aantoonbaar naleven van de vele wetten en regels waaraan Sanquin vanuit haar verschillende activiteiten moet voldoen; anderzijds gericht op integriteit, gedrag en cultuur.

Ook zijn met behulp van een strategische risicoanalyse door het directieteam gezamenlijk de strategische risico's in kaart gebracht, waarbij per risico de kans en impact zijn bepaald en voor de hoogste risico's aanvullende acties. Deze analyse heeft geleid tot inzicht in een aantal belangrijke risico's die we in de volgende paragraaf zullen toelichten. De voortgang op de acties wordt periodiek met het Executive Committee en de Raad van Toezicht besproken.

In de komende periode zullen steeds meer bouwstenen van het Risico & Controle-raamwerk worden ingevoerd om zo de basis op orde te houden en nog beter te kunnen sturen op risico's.

Focus op beheersing van risico's

Omdat het volledig uitsluiten van risico's niet mogelijk is, zoekt Sanquin steeds naar de juiste balans tussen risico-acceptatie en het nemen van mitigerende maatregelen. Dit zijn de thema's waarop we risicobeheersing uitvoeren: donorveiligheid, veiligheid en kwaliteit van bloedproducten en veilige en duurzame bedrijfsvoering. Daarnaast heeft de Raad van Bestuur verschillende codes en beleidsstukken vastgesteld, waaronder het informatiebeveiligingsbeleid, het privacybeleid en de verplichte code of conduct, die voor de gehele Sanquin-groep gelden. Deze codes en beleidsstukken zijn op het intranet van Sanquin gepubliceerd.

Donorveiligheid

Het betreft hier risico's voor de gezondheid van zowel individuele donors als voor de algemene donorpopulatie, en risico op verminderd draagvlak voor onze werkzaamheden, wat kan leiden tot verminderde bereidheid tot het doneren van bloed of plasma waardoor het vervullen van de wettelijke taak in gevaar komt.

De verwachte impact van gezondheidsrisico's en imagoschade is hoog en onze risicobereidheid is om die reden zeer laag: de gezondheid van donors mag onder geen beding in gevaar komen. De belangrijkste maatregel die wij treffen op het gebied van gezondheidsrisico's is het doorlopend investeren in kwaliteit en campagnes om het kwaliteits- en veiligheidsbewustzijn te vergroten. Daarnaast doet Sanquin Research doorlopend onderzoek naar het verbeteren van de donorgezondheid. Sanquin voldoet aan lokale, nationale en internationale wet- en regelgeving.

Sanquin communiceert open en transparant met haar donors over veranderingen in werkzaamheden die de donatiebereidheid zouden kunnen beïnvloeden. Hierbij laat zij zich adviseren door een externe Donor Adviesraad, Medische Adviesraad en Ethische Adviesraad.

Veiligheid en kwaliteit van bloedproducten

Het betreft hier risico's voor de gezondheid van de patiënt als gevolg van transfusie met transfusieproducten.

De verwachte impact van gezondheidsrisico's voor de patiënt is hoog en onze risicobereidheid ten aanzien van dergelijke risico's is daarom zeer laag. De gezondheid van patiënten mag onder geen beding in gevaar komen. Daarom zijn we sterk gefocust op het beperken van risico's voor de kwaliteit en veiligheid van de bloedproducten. Sanquin hanteert de hoogste internationale normen voor productkwaliteit en -veiligheid.

De belangrijkste maatregelen die wij treffen op het gebied van mitigeren van gezondheidsrisico's voor patiënten is het screenen van bloedproducten op bacteriën, bloedoverdraagbare infecties en kwaliteit en daarnaast het continu monitoren van de operationele processen. De Sanquin Werkgroep Opdoemende Bloedoverdraagbare Infectieziekten (WOBI) adviseert de Medische Adviesraad (MAR) van Sanquin over nieuwe opkomende infectieziekten. De MAR adviseert vervolgens het bestuur over het al dan niet nemen van maatregelen om de bloedveiligheid te borgen. Maatregelen die worden getroffen variëren van invoering van nieuwe tests tot het tijdelijk uitstellen dan wel uitsluiten van donors. Daarnaast investeren wij doorlopend in het informeren van donors over risicodrag voor de veiligheid van bloedproducten.

Veilige en duurzame bedrijfsvoering

Hier gaat het primair om een gezonde, efficiënte (financiële) bedrijfsvoering met als doel een bijdrage te leveren aan zo laag mogelijke zorgkosten voor de samenleving. Daarbij variëren de risicoprofielen en risicobereidheid van de verschillende onderdelen van Sanquin.

Voor de Sanquin-groep in haar geheel is het risicoprofiel middel; we mijden bedreigingen voor de wettelijke (publieke) taken en nemen weinig risico's, zowel bij mogelijke bedreigingen als bij kansen voor Sanquin Bloedbank. Voor onze niet-wettelijke (commerciële) activiteiten nemen we wat meer risico. De belangrijkste maatregelen die wij treffen op het gebied van deze risico's betreft het continu verbeteren van processen en interne controlemaatregelen in de organisatie. Daarbij hanteren we voor alle onderdelen een zerotolerancebeleid ten aanzien van fraude. Het voldoen aan wet- en regelgeving is voor ons altijd het uitgangspunt. Als onderdeel van ons fraude-preventiebeleid voeren wij een jaarlijkse fraude-risicoanalyse uit om de ontwikkelingen en aandachtsgebieden in kaart te brengen en daar waar nodig mitigerende acties te initiëren.

Gezonde bedrijfsvoering en duurzaam ondernemerschap houden ook in dat steeds aandacht is voor de positieve en negatieve impact op mens (zowel medewerkers als andere belanghebbenden) en milieu. Sanquin verwacht geen materiele impact op haar operationele activiteiten als gevolg van klimaatverandering doordat de impact van temperatuurstijgingen en eventuele overlast van water als gevolg hiervan, beperkt is.

De Raad van Bestuur heeft het treasurybeleid vastgesteld op grond waarvan de concernstafdeling Finance &

Control het beheer van financiële risico's uitvoert. Zo houden we zoveel mogelijk centrale regie op de inkoop van goederen en diensten en maken we voor zowel de verkoop als de inkoop zoveel mogelijk langdurige prijsafspraken in euro's. De omvang van de financiële risico's waaraan Sanquin in de dagelijkse bedrijfsvoering onderhevig is, zoals rente-, krediet- en liquiditeitsrisico's, is echter beperkt. Sanquin maakt dan ook geen gebruik van tot haar beschikking staande financiële instrumenten.

Verder is het mogelijk dat door eventuele tegenvallers in de kwaliteit van de operationele processen de productie en dus verkoop van producten vertraagt of gedeeltelijk stilvalt. Dit kan de financiële positie van Sanquin aantasten. We verkleinen dit risico door het nauwkeurig naleven van de richtlijnen en procedures, met veel aandacht voor de vereiste training van mensen en de bedrijfscultuur om compliance met regelgeving te bevorderen. Stichting Sanquin houdt een eigen vermogen aan dat nodig is voor borging van de continuïteit van de bloedvoorziening.

Risico-overzicht:

Informatiebeveiliging en cyberrisico

De kans op cybersecurity-incidenten neemt wereldwijd in snel tempo toe in het steeds complexer wordende digitale landschap. Sanquin heeft een sterke digitale aanwezigheid op het internet waaronder de website. Het is dan ook een reëel scenario dat we als doel gezien worden. Daarnaast is ons risicoprofiel hoog vanwege de grote donorpopulatie waarvan persoonsgegevens bewaard worden. Stichting Sanquin besteedt veel aandacht aan informatiebeveiliging. Gezien de aard van de bedrijfsprocessen en de afhankelijkheid van IT is dit noodzakelijk. Vanwege de toegenomen dreiging van cyberrisico's is het afgelopen jaar uitgebreid aandacht besteed aan verbetering van cybersecurity als onderdeel van het project Deltaplan Security. Primaire doelen zijn het voorkomen van incidenten, het in een vroeg stadium detecteren van bedreigingen en een snelle respons bieden bij incidenten.

Er zijn in 2022 weer verdere stappen gezet in de uitrol van het NEN7510-programma, om Sanquin te laten certificeren voor NEN7510 (norm voor informatiebeveiliging voor de zorgsector in Nederland). Dit project loopt door in 2023 met als doel het behalen van de NEN7510 standaard.

Overige risico's

De realisatie van een groot aantal verandertrajecten is een belangrijke voorwaarde voor het behalen van de strategische thema's, zoals vernieuwing en besparing van kosten. Veel aandacht voor veranderingen wordt echter ook als risico gepercipieerd voor de verplichtingen die Sanquin heeft om te allen tijde de bloedvoorziening volgens een hoge kwaliteit te kunnen leveren. Inzicht in de samenhang tussen de verschillende verandertrajecten, in de bijdrage aan het behalen van de strategische thema's en een heldere afweging in prioriteit en tijdsvolgorde moeten zorgen voor een betere voortgang in de IT-transformatie. Daarnaast is er meer aandacht voor het zoeken naar verbinding in de gezamenlijke doelstellingen, om zo ook meer gezamenlijk te kunnen optrekken in het komen tot oplossingen. Samenwerking over de verschillende domeinen heen vraagt minder focus op 'silodenken'.

Kwaliteitsbeleid en interne audits

Elk Sanquin-onderdeel heeft een kwaliteitssysteem ingericht, passend bij het eigen product en de eigen markt. Om afstemming tussen de verschillende systemen te borgen, hebben de QA-verantwoordelijken periodiek overleg middels de Stuurgroep Kwaliteit Sanquin (SKS). De verschillende bedrijfsonderdelen worden regelmatig geïnspecteerd door klanten en nationale en internationale toezichthouders behorend bij hun producten en markten.

Periodiek voeren de afdelingen QA interne audits uit. De planning en inhoud van deze audits worden risicogebaseerd samengesteld en zijn, naast diverse rapportages vanuit de organisatie in de planning- en controlcyclus, onderdeel van de bewaking op het risico- en compliance-management.

5 Vooruitzichten 2023

25 jaar Sanquin

Ooit waren er in Nederland maar liefst 110 organisaties die zich bezighielden met het inzamelen en uitgeven van bloed. In 1998 besloot toenmalig minister Els Borst dat het beter was als er één landelijke organisatie kwam: Stichting Sanquin Bloedvoorziening. In 2023 vieren we dus ons 25-jarig bestaan, en dat willen we doen met zo veel mogelijk medewerkers, donors en oud-medewerkers. Daarvoor hebben we verschillende activiteiten in de planning staan. Natuurlijk komt er een groot feest voor alle medewerkers van Sanquin. Sanquin Research organiseert daarnaast een symposium over 25 jaar onderzoek binnen Sanquin, waarvoor alle onderzoekers worden uitgenodigd die ooit hun eerste stappen bij Sanquin hebben gezet. Zij komen vertellen wat Sanquin hen heeft gebracht.

Voor onze donors bereiden we verschillende feestelijke activiteiten voor. Om alvast een tipje van de sluier te geven: we werken aan een gezonde koek (als tegenhanger van de beroemde roze koek); we lanceren 'De wereld van bloed' in de online game Minecraft; er komt een storytelling-actie rond Halloween; en natuurlijk gaan we veel bijzondere verhalen over 25 jaar Sanquin delen in de social media.

Werken aan de strategische doelen

Naast feestvieren moet er ook hard gewerkt worden aan onze strategische doelen voor de komende jaren: een donor community die gezond en trouw is, een maximale toegevoegde waarde van onze producten en diensten aan de samenleving en een geoliede bedrijfsvoering die daaraan ten dienste staat. Ook in 2023 zullen alle activiteiten van Sanquin langs deze meetlat worden gelegd om te kijken hoe we nog meer waarde kunnen creëren voor de samenleving.

Een gezonde, trouwe donor community

Sanquin richt zich op het creëren van een veel grotere, trouwe en gezonde donor community, die een goede afspiegeling vormt van de samenleving. Om met name de plasma-inzameling fors te intensiveren, zetten we in op het werven en behouden van nieuwe donors, uit verschillende demografische groepen. Om dit mogelijk te maken, herontwerpen we de donorjourney, met als doel de donorwaardering te vergroten en de donatiefrequentie te optimaliseren. Dat betekent dat de interactie met de donor, van begin tot eind, interactiever, moderner, flexibeler en prettiger wordt.

In ruil voor hun bijzondere gift zetten wij ons in om donors gezond te houden. De donorlocaties krijgen een facelift: eigentijdse gastvrijheid in een inspirerende omgeving is het credo van deze vernieuwing. Daarbij zal het 'community-denken' (Sanquin en de donor samen in een symbiotische relatie voor hetzelfde doel) in zowel de communicatie als de beeldtaal zichtbaar en voelbaar zijn. Ook gaan we de donor, indien gewenst, actief ondersteunen bij het monitoren en verbeteren van zijn of haar gezondheid, en op termijn bij het preventief identificeren van een verhoogde kans op bijvoorbeeld diabetes, hart- en vaatziekten, immuunproblemen en kanker, op basis van (patronen in een combinatie van) biomarkers. Het doel is gezondheidsproblemen te voorkomen voordat ze zich voordoen. Hiertoe gaan we onder andere met behulp van data science en artificial-intelligencetechnologie gebruikmaken van longitudinale gezondheidsdata die ons ter beschikking (kunnen) staan. Dit alles uiteraard pas nadat de donor daar expliciet goedkeuring aan gegeven heeft.

Om dit mogelijk te maken creëren we actief samenwerkingsverbanden met andere spelers in de gezondheidszorg, de wetenschap en het bedrijfsleven. Het begrip 'wetenschappelijk donorschap' zal zijn intrede doen; dat wil zeggen, donors die behalve hun lichaamsmateriaal ook informatie over hun gezondheidsstatus doneren voor wetenschappelijk onderzoek. Met onderzoek naar donortevredenheid, merkbeleving en gedragsontwikkeling monitoren we onze samenwerking met de donor continu. Daar waar gewenst passen we praktische, emotionele en logistieke aspecten van de interactie met de donor aan. Research specifiek gericht op de (gezondheid en beleving van de) donor wordt geïntensiveerd.

Maximale toegevoegde waarde van onze producten en diensten voor de samenleving

We bewerkstelligen dit door voortdurende ontwikkeling en innovatie van onze producten en diensten portfolio. Op deze manier ontwikkelen en verbeteren we levensreddende producten en diensten, zodat iedere druppel gedoneerd bloed maximaal rendeert. Research & development – specifiek gericht op dit doel – speelt hierbij een hoofdrol. Om de innovatiekracht van Sanquin te vergroten, professionaliseert Sanquin de hele innovatieketen – van fundamenteel onderzoek tot valorisatie en klinische toepassing. Ook richt zij zich meer op de *time to market*. Sanquin stelt zich niet alleen ten doel om nieuwe kennis te ontwikkelen, maar ook om die kennis zo snel mogelijk te vertalen in producten en diensten die waardevol zijn voor de gezondheidszorg en samenleving. Daarnaast wordt er ook meer focus gelegd op het genereren van intellectuele eigendomsrechten. Zo waarborgen we financiering voor de volgende generatie levensreddende en -verbeterende innovaties. Om de innovatiekracht verder te vergroten werken we actief aan het creëren en onderhouden van een netwerk – of ecosysteem – van samenwerkingspartners in de academische wereld en het bedrijfsleven. Het onderzoek van Sanquin richt zich in dit kader primair op methoden en technologieën die bestaande bloedproducten vervangen, verbeteren of het gebruik ervan efficiënter en/of effectiever maken. Daarnaast richt het zich op het ontwikkelen van nieuwe producten, zoals experimentele celtherapie of gekweekte cellen.

Sanquin is de specialist en het expertisecentrum op het gebied van de transfusiegeneeskunde met advies, onderzoek en opleiding. Naast deze op innovatiegerichte activiteiten vergroot Sanquin haar waarde voor de zorgketen door actiever de dialoog aan te gaan met ziekenhuizen, meer maatwerk in de dienstverlening te leveren en de efficiency te verbeteren. Wensen van de zorgsector worden voortdurend gemonitord en sneller terugvertaald naar de eigen organisatie. In navolging van de donorjourney brengen we de klantjourney in kaart om onze dienstverlening aan onder meer ziekenhuizen te verbeteren op het gebied van onder andere transport en voorraadbeheer.

Operational excellence

Dit houdt in dat we de basis op orde brengen en taken en verantwoordelijkheden helder worden belegd; met zaken als procesmanagement, ketenoptimalisatie, ICT (zoals privacy, informatiebeveiliging en cybersecurity), maatschappelijk verantwoord ondernemen en risicomanagement. We monitoren op elk moment de kwaliteit in de keten, passen processen – wanneer nodig – aan veranderende wet- en regelgeving aan en implementeren een nieuw kwaliteitssysteem voor het vastleggen van kwaliteitsregistraties. Daarnaast richten we ons op het creëren van een datagedreven organisatie om de werkprocessen te optimaliseren, van donatie tot levering van bloedproducten. In het kader van operational excellence investeren we ook in standaardisering en automatisering van processen en introduceren we doelgerichte en efficiënte werkvormen die alle vormen van verspilling en onnodige bureaucratie bestrijden. Op die manier vergroten we onze efficiency en blijven we continu sturen op het reduceren van kosten. Continue verbetering is hierbij het uitgangspunt, want het kan altijd beter. De bijdragen van alle medewerkers wordt hierbij actief opgezocht, want juist op de werkvloer zijn er vaak ideeën over hoe zaken kunnen worden verbeterd, voor werknemer, donor en gebruiker.

Verder zetten we in op het zijn van een lerende organisatie, waarin wordt geïnvesteerd in medewerkers en cultuur. Deze manier van denken wordt tot in de haarvaten van de organisatie verankerd.

Uitgelichte activiteiten voor operational excellence

In 2023 gaan we meer duidelijkheid creëren over hoe Stichting Sanquin zich verhoudt tot Sanquin Health Solutions. Verder worden de dubbelingen aangepakt die zijn ontstaan binnen de organisatie wat betreft ons Strategisch Portfolio Board: de 3 eigen strategische portfolioboards die de Bloedbank, de afdeling ICT en de Concernstaf hadden ontwikkeld, worden samengevoegd tot 1 portfolio board.

De Bloedbank zet een aantal stappen binnen de supply chain om het voorraadbeheer te digitaliseren. In 2023 wordt een nieuw systeem voor voorraadbeheer geïntroduceerd en kijken we naar het verder digitaliseren en aan

elkaar knopen van de verschillende processen, zoals inkoop en facturatie.

De ontwikkeling van de omzet en rentabiliteit is in 2023 afhankelijk van het voortduren van de situatie in de Oekraïne. Alhoewel Sanquin geen zaken doet met Rusland of Oekraïne en dus niet direct in haar opbrengsten geraakt wordt, heeft de situatie in Oekraïne wel indirecte consequenties. De energie prijzen zijn omhoog geschoten evenals transportkosten en grondstofprijzen. Daarnaast houden wij de loonontwikkelingen nauwlettend in de gaten. Naar verwachting zal deze stijgende inflatie een negatieve impact hebben op de rentabiliteit omdat deze slechts beperkt in de verkoopprijzen doorberekend kan worden. De totale personeelsbezetting van Sanquin blijft naar verwachting relatief stabiel.

De liquide middelen zijn in 2022 toegenomen met € 83,2 miljoen. De huidige verwachting is dat de beschreven ontwikkelingen in 2023 vanuit eigen middelen gefinancierd kunnen worden.

Verslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht was gedurende 2022 als volgt samengesteld:

- Dhr. prof. dr. H.A.P. Pols (voorzitter)
- Mw. drs. E.S. Bringmann
- Dhr. drs. D.E. de Vreeze (afgetreden per 31 december 2022)
- Dhr. mr. B.J.J.V. Welten
- Mw. prof. dr. C.G.J.M. Hilders

Secretaris: mw. mr. E.E. Hylkema

o **Governance**

De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur (RvB) en op de algemene gang van zaken bij Sanquin. De RvT toetst of de RvB bij zijn beleidsvorming en de uitvoering van zijn taken oog houdt op de maatschappelijke positie van Sanquin, het realiseren van zijn wettelijke taak, de doelstelling van de Stichting zoals omschreven in de statuten en de belangen van alle stakeholders van Sanquin. Voorts adviseert de RvT over de strategie en de activiteiten van Sanquin en beslist door goedkeuring over belangrijke voorstellen van de RvB. Per 1 februari 2021 is het bestuursmodel aangepast van een vier-hoofdig RvB naar een één-hoofdig RvB (CEO) met een adviserend Executive Committee (ExCo). In dit nieuwe bestuursmodel houdt de RvT eveneens toezicht op het functioneren van de ExCo en de samenstelling en de benoeming van de leden.

Bij zijn activiteiten hanteert de RvT onder andere de Sanquin Governancecode die spelregels en omgangsvormen omvat voor goed bestuur, effectief toezicht en een heldere verantwoording. De Sanquin Governancecode hangt samen met de statuten van Stichting Sanquin, het RvB inclusief ExCo reglement en het RvT reglement.

o **Raad van Bestuur**

Op 1 juni 2022 heeft de CEO Tjark Tjin-A-Tsoi zijn functie bij Stichting Sanquin neergelegd, nadat hij is benoemd tot voorzitter van de Raad van Bestuur en CEO van TNO. De RvT heeft daarmee een betrokken en gedreven CEO zien vertrekken. Onder de dagelijkse leiding van Tjark Tjin-A-Tsoi is binnen twee jaar een ambitieuze strategie opgesteld en een versterkte organisatie gerealiseerd. De RvT is Tjark Tjin-A-Tsoi zeer erkentelijk voor zijn inzet en zijn werk. De Raad van Toezicht heeft zich ingespannen om een opvolger te vinden voor Tjark Tjin-A-Tsoi. Per 1 oktober 2022 is Ivo van Schaik benoemd tot CEO. De Raad van Toezicht is ervan overtuigd, en heeft inmiddels ervaren, dat de bestuurlijke ervaring van Ivo van Schaik, gecombineerd met zijn omvangrijke wetenschappelijke carrière, goed aansluiten op de organisatie en cultuur van Sanquin. De RvT is dan ook zeer verheugd met zijn benoeming.

In de periode na het vertrek van Tjark Tjin-A-Tsoi en het aantreden van Ivo van Schaik heeft ExCo-lid en directeur Bloedbank Daphne Thijssen-Timmer de werkzaamheden van de CEO ad interim waargenomen. De RvT is Daphne Thijssen-Timmer zeer erkentelijk dat zij deze rol heeft waargenomen en dankt haar voor de prettige samenwerking en haar inzet.

- ***Samenstelling***

De RvT vindt een omvang van vijf leden passend bij de organisatie die zowel op organisatorisch als op strategisch vlak voortdurend in beweging is. Per 30 december 2022 is Dimitri de Vreeze teruggetreden als lid van de RvT, en tevens lid van de auditcommissie van de RvT nadat hij bijna zijn tweede zittingstermijn had voltooid. De RvT is Dimitri de Vreeze zeer erkentelijk voor zijn deskundigheid en betrokkenheid.

De RvT heeft zich ingespannen om een opvolger te vinden voor Dimitri de Vreeze. Per 1 januari is de heer Villaume Kal toegetreden tot de RvT. Hij heeft ruime ervaring opgedaan bij commerciële biotechnologische en farmaceutische organisaties, waarbij de nadruk heeft gelegen op investering en groei van bedrijven en bedrijfsonderdelen. Zijn kennis zal daarmee sterk bijdragen aan de diverse activiteiten die Sanquin ontplooit. De RvT is zeer verheugd dat hij is toegetreden en kijkt uit naar een prettige samenwerking.

De RvT was in 2022 samengesteld uit twee vrouwen en drie mannen. Hiermee bereikte de RvT zijn streven van tenminste 30 procent vrouwen. Naast genderdiversiteit streeft de RvT naar een evenwichtige mix tussen private en publieke achtergrond, aansluitend bij het hybride karakter van Sanquin.

- ***Vergaderingen Raad van Toezicht***

De RvT had in 2022 vijf reguliere vergaderingen. Ook zijn er verschillende extra (telefonische) vergaderingen geweest over o.a. de verkoop van Sanquin Reagents B.V. Tevens heeft de RvT ook enkele malen gebruikgemaakt van de mogelijkheid om buiten vergadering besluiten te nemen. Driemaal is een vertegenwoordiging van de RvT aanwezig geweest bij een informeel overleg van de centrale ondernemingsraad van Sanquin over de algemene gang van zaken in de organisatie. In aanwezigheid van de externe accountant werden financiële rapportages, het jaarverslag 2021, de jaarrekening 2021 en het verslag van de onafhankelijke accountant besproken en goedgekeurd. De RvT heeft het Beleidsplan 2023-2027 en de begroting van Sanquin totaal voor 2023 goedgekeurd.

Buiten de vergaderingen om onderhouden leden van de RvT individuele contacten met bestuursleden en medewerkers van Sanquin.

- ***Commissies***

De auditcommissie had gedurende 2022 twee leden: de heer Bart Welten (voorzitter) en de heer Dimitri de Vreeze. De commissie vergaderde in 2021 vier keer. De commissie ondersteunt de RvT onder meer bij het toezicht op de werking van de financiële informatieverzorging, de interne risicobeheersings- en controlesystemen en de opvolging van aanbevelingen van de externe accountant. In 2022 is er naast de financiële rapportages, extra aandacht besteed aan de inrichting en voortgang van het risico management systeem, het toezicht op het gebied van IT-(cyber)security en het creëren van awareness daarvan. Voorts heeft zij met de RvB/ExCo analyses besproken over de mogelijke effecten van de (inflatie)ontwikkelingen in de wereld op de begroting 2023, en heeft zij aandacht gevraagd voor prioritering in CAPEX overzichten en gedetailleerde cashplanningen.

De remuneratiecommissie had in 2022 twee leden: mevrouw Eldrid Bringmann (voorzitter) en de heer Huib Pols. De commissie vergaderde in 2022 twee keer. De commissie ondersteunt de RvT onder andere op het gebied van het te voeren remuneratiebeleid, de beloning van de RvB/ExCo leden en de RvT en de beoordeling van de omvang en de samenstelling van de RvB/ExCo. In

2022 heeft de remuneratiecommissie gesproken over de evaluatie van het bestuursmodel door de COR, de beloning van de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur, de voortgang van de vlootinspectie, het functioneren van de Raad van Bestuur en de ExCo en heeft het proces begeleid bij de werving en de benoeming van de huidige CEO, en RvT lid Villaume Kal.

De kwaliteitscommissie die toezicht houdt op de werking van de interne kwaliteitsverbeteringen bestaat uit mevrouw Carina Hilders (voorzitter) en Eldrid Bringmann en de heer Pols. De commissie is in 2022 drie keer bijeengekomen. In 2022 heeft de kwaliteitscommissie gesproken over de interne kwaliteitssystemen en de rapportages daarop van de Bloedbank en de concernstafafdeling Veiligheid, Arbeid en Milieu en is er aandacht besteed aan het privacybeleid.

Alle informatie van de commissies wordt gedeeld met de voltallige Raad van Toezicht.

- **Actualiteiten**

De Raad van Toezicht besteedde in het verslagjaar uitgebreid aandacht aan - onder andere - de volgende onderwerpen:

- **Strategie**

Eind 2021 is de strategie van Sanquin herijkt. In 2022 heeft de uitrol van verschillende strategische projecten verder plaatsgevonden die vallen onder één van de drie verschillende strategische pijlers. De RvT heeft inhoudelijk als klankbord gefungeerd in dit proces gedurende het jaar en de voortgang van de herijking van de strategie bewaakt. Voorts heeft zij inzicht gekregen dat de strategie van Sanquin Health Solutions Group BV nagenoeg aansluit op de strategie van Stichting Sanquin, en waar nodig aanscherpingen moeten komen.

- **Financiën**

De financiële resultaten van alle entiteiten die vallen onder Stichting Sanquin zijn uitvoerig met de RvT besproken. Tevens is uitgebreid stil gestaan bij het beleidsplan, begroting 2023 en het MLTP 2023-2026.

- **Verkoop gebouw HQ**

De RvT is gedurende het jaar 2022 op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen omtrent de verkoop van gebouw HQ door Stichting Sanquin aan Sanquin Real Estate B.V. Na inzicht te hebben gekregen in de waardering van het gebouw, de financiering en het goedkeuringsproces met VWS heeft de RvT positief besloten op de verkoop.

- **Risico's**

Zowel in de auditcommissie als in de RvT-vergaderingen is uitgebreid stilgestaan bij de voor Sanquin relevante risico's en de maatregelen die zijn genomen om deze risico's te beheersen en te mitigeren. De voortgang van het opzetten van een verbeterd risicomanagement en de daaruit vloeiende rapportages zijn regelmatig met de RvT besproken.

- ***Uitkomst NSOB onderzoek***

De RvT is actief betrokken geweest bij het onderzoek door NSOB over hoe de Nederlandse bloedvoorziening in de toekomst eruit zou moeten zien en of publiekrechtelijke sturing noodzakelijk of wenselijk is en de reactie van de RvB daarop. Het verloop en de uitkomst van dit onderzoek is naar tevredenheid van de RvT afgerond.

- ***Juridische afsplitsing Facilitair Bedrijf***

De RvT heeft het voorstel gesteund dat de vastgoedgerelateerde activiteiten binnen Stichting Sanquin over zijn gedragen aan SHS, nadat door de verkoop van gebouw HQ al het vastgoed op de Plesmaanlaan in Amsterdam in eigendom is van SHS.

- ***Verkoop Sanquin Reagents BV***

De RvT heeft met interesse het verkoopproces van Sanquin Reagents B.V. gevolgd. Na inzicht te hebben gekregen in de belangrijke parameters voor de verkoop en na afstemming met de Raad van Commissarissen (RvC) van SHS heeft de RvT goedkeuring gegeven op de verkoop aan Gilde Healthcare door Sanquin Health Solutions Group BV.

- ***Oprichting IP BV***

In 2022 is een besloten vennootschap opgericht door zowel Stichting Sanquin en SHS waarin het eigendom van IP kan worden gehouden. De oprichting, de doelen, de wijze waarop en door welke entiteit IP wordt geëxploiteerd is afgestemd met de RvT.

- ***Uitvoering uitbestede wettelijke taak***

Updates over de wijze van uitvoering van een deel van de wettelijke taak die aan Prothya Biosolutions Netherlands BV is uitbesteed en haar (financiële) verplichtingen onder de plasma supply agreement zijn op regelmatige basis besproken met de RvT.

- ***ICT / data security***

De RvT heeft verzocht om regelmatige updates over de voortgang van het deltaplan informatiebeveiliging. Deze updates zijn besproken in de vergaderingen waarbij de RvT de nadruk heeft gelegd op het creëren van awareness bij de medewerkers van Sanquin op dit onderwerp.

- ***Vooruitzichten***

- De Raad van Toezicht is verheugd dat de uitrol van verschillende strategische projecten naar tevredenheid loopt en kijkt uit naar de voortgang van bestaande en nog op te starten projecten.
- De RvT kijkt met belangstelling uit naar de uitrol van de CSRD/CSDD wetgeving in de organisatie en de roadmap met de te nemen stappen om in 2025 CSRD-compliant zijn.

De RvT is alle donors en alle medewerkers van Sanquin buitengewoon erkentelijk voor hun inzet in 2022 en de wijze waarop zij hebben bijgedragen aan de realisatie van de doelstellingen van Sanquin gedurende dit jaar.

Amsterdam,

25 mei2023

Raad van

Toezicht

Jaarrekening

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2022 (voor resultaatbestemming)

(x € 1.000,-) Ref.	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Activa				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	6	222	-	
Materiële vaste activa	7	63.555	63.248	
Financiële vaste activa	8	987	5.692	
		64.764		68.940
Vlottende activa				
Voorraden	9	4.551	9.823	
Vorderingen	10	60.566	57.827	
Liquide middelen	11	135.859	52.721	
		200.976		120.371
		265.740		189.311
Passiva				
Groepsvermogen				
	13	201.806	111.389	
		201.806		111.389
Voorzieningen				
	14	2.760		2.292
Langlopende schulden				
	15	2.288		11.587
Kortlopende schulden				
	16	58.886		64.043
		265.740		189.311

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2022

		2022		2021	
	(x € 1.000,-) Ref.	€	€	€	€
Netto-omzet	19	239.475		248.500	
Wijziging in voorraden gereed product en onderhanden werk		-105		2.626	
Overige bedrijfsopbrengsten	20	17.819		21.066	
Som der bedrijfsopbrengsten			257.189		272.192
Kosten van grond- en hulpstoffen		37.161		41.389	
Lonen en salarissen	21	100.600		103.811	
Sociale lasten incl. pensioen	21	25.280		22.996	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	25	8.240		8.485	
Overige bedrijfskosten	26	92.724		84.711	
Som der bedrijfslasten			264.005		261.392
Bedrijfsresultaat			-6.816		10.800
Rentebaten	28		141		137
Rentelasten	28		-655		-786
Resultaat voor belastingen			-7.330		10.151
Belastingen	30		-5.464		-5.516
Resultaat deelnemingen	31		103.211		-23
Resultaat na belastingen			90.417		4.612

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2022

	2022		2021	
(x € 1.000,-) Ref.	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		-6.816		10.800
<i>Aanpassingen voor:</i>				
Afschrijvingen en waardeverminderingen	8.240		8.553	
Boekwinst/(verlies) verkoop materiële vaste activa	10		17	
Mutatie voorzieningen	979		569	
		9.229		9.139
<i>Verandering in werkkapitaal:</i>				
(Toename)/afname voorraden	-530		1.884	
(Toename)/afname vorderingen	-6.305		-8.775	
Toename/(afname) kortlopende schulden	-2.202		-22.785	
		-9.037		-29.676
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-6.624		-9.737
Ontvangen interest	13		15	
Vennootschapsbelasting	-		-	
Betaalde interest en overige bankrenten	-655		-786	
Resultaat deelnemingen	900		-	
		258		-771
Kasstroom uit operationele activiteiten		-6.366		-10.508
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings immateriële vaste activa	-223		-	
Investerings materiële vaste activa	-9.322		-11.118	
Desinvesteringen materiële vaste activa	10		85	
(Des)investerings/ontvangsten financiële vaste activa	112.404		-459	
Geldmiddelen bij gedeconsolideerde maatschappijen	-3.966		-	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		98.903		-11.492
		92.537		-22.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Dotatie langlopende schulden	-		-	
Aflossing langlopende schulden	-9.399		-3.117	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-9.399		-3.117
Nettokasstroom		83.138		-25.117
Toename/(afname) geldmiddelen	11	83.138		-25.117

Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:

	2022		2021	
(x € 1.000,-)	€	€	€	€
Stand per 1 januari		52.721		77.838
Mutatie boekjaar		83.138		-25.117
Stand per 31 december		135.859		52.721

Toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening

1. Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

De activiteiten van Sanquin betreffen de bereiding en levering van kort houdbare bloedproducten in Nederland alsmede bloedonderzoek in opdracht van derden en de ontwikkeling van een breed pakket aan bloedgroep- en immuunreagentia. Sanquin voert tevens gesubsidieerd en contractonderzoek uit en verzorgt onderwijs in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam.

Stichting Sanquin Bloedvoorziening heeft als statutaire zetel en als hoofdlocatie Plesmanlaan 125, 1066 CX te Amsterdam en is ingeschreven in de Kamer van Koophandel Amsterdam onder nummer 41217565.

1.2 Continuïteit

De in deze jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de vennootschap.

1.3 Vestigingsadres

Sanquin is feitelijk gevestigd op Plesmanlaan 125, 1066 CX te Amsterdam.

1.4 Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van de Stichting Sanquin Bloedvoorziening zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

1.5 Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van de Stichting Sanquin Bloedvoorziening, haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin de Stichting Sanquin Bloedvoorziening overheersende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

Stichting Sanquin Bloedvoorziening staat aan het hoofd van de Sanquin-groep. De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

Wanneer er sprake is van een belang in een joint venture, dan wordt het desbetreffende belang proportioneel geconsolideerd. Van een joint venture is sprake indien als gevolg van een overeenkomst tot samenwerking de zeggenschap door de deelnemers gezamenlijk wordt uitgeoefend.

Intercompany-transacties, intercompany-resultaten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de groep.

De in de consolidatie begrepen vennootschappen/instellingen zijn:

- Stichting Sanquin Bloedvoorziening, Amsterdam, Nederland
- Sanquin IP BV, Amsterdam, Nederland (100%)
- Sanquin Health Solutions Group BV, Amsterdam, Nederland (100%)
- Sanquin Diagnostiek BV, Amsterdam, Nederland (100%)
- Sanquin Real Estate BV, Amsterdam, Nederland (100%)
- Sanquin Innovatie BV, Amsterdam, Nederland (100%)
- Euroclone BV, Amsterdam, Nederland (100%)
- SHS IP BV, Amsterdam, Nederland (100%)
- Direct Diagnostics BV, Amsterdam, Nederland (100%)
- Stichting Blood for Life, Amsterdam, Nederland (100%)
- SanSepsis BV, Amsterdam, Nederland (50%)

- Sanquin Reagents BV, Amsterdam, Nederland (0%) (100% tot 21 oktober 2022)

Als gevolg van de verkoop van 100% van de aandelen van Sanquin Reagents BV zijn de cijfers van Sanquin Reagents niet langer opgenomen in de balansconsolidatie ultimo 2022. De resultaten van deze vennootschap zijn in 2022 tot aan moment van verkoop meegenomen in de consolidatie van de winst-en-verliesrekening.

Sanquin Reagents ontwikkelt bloedgroep- en immuunreagentia binnen haar eigen faciliteiten en verkoopt die wereldwijd via een netwerk van distributeurs. Om de groei van deze ambitieuze dochteronderneming voort te kunnen zetten, heeft SHS in 2022 besloten om haar belang in Sanquin Reagents te verkopen. Op 21 oktober 2022 is 100% van het belang in het aandelenkapitaal verkocht aan Gilde Healthcare, een Nederlandse investeringsmaatschappij in de zorgsector. Als gevolg van deze verkoop is de omzet uit reagentia (2022: € 17,5 miljoen en 2021: € 20,0 miljoen) en rond 94% van de buitenlandse omzet uit de Sanquin groep afgestoten. Het totaal van de activa dat met deze verkoop wordt afgestoten is € 13,5 miljoen en het totaal van de posten van het vreemd vermogen is € 3,7 miljoen. Sanquin Reagents had op het moment van verkoop geen externe financieringsactiviteiten.

1.6 Toepassing van artikel 2:402 BW

Aangezien de winst-en-verliesrekening over 2021 en 2022 van de Stichting Sanquin Bloedvoorziening in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, wordt in de enkelvoudige jaarrekening volstaan met een beperkte toelichting op de balans en de winst-en-verliesrekening. Ten einde de inzichtverschaffing voor de gebruiker van de jaarrekening te bevorderen, wordt in de enkelvoudige jaarrekening een volledige winst-en-verliesrekening gepresenteerd.

1.7 Verbonden partijen

Als verbonden partijen worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Sanquin en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

1.8 Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend over de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen. Ingeval het gesaldeerde bedrag van de positieve en negatieve goodwill activa oplevert, wordt dit gesaldeerde bedrag gepresenteerd en nader toegelicht onder de immateriële vaste activa.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

1.9 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen gemiddelde koersen. Koersverschillen met betrekking tot liquide middelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van de financiële leasingcontracten zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

2. Algemene grondslagen

2.1 Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT'). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

2.3 Vreemde valuta

2.3.1 Functionele valuta

De posten in de jaarrekening van de groepsmaatschappijen worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de groepsmaatschappij voornamelijk haar bedrijfsactiviteiten uitoefent (de functionele valuta). De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in euro's; dit zijn de functionele en presentatievaluta van Sanquin.

2.3.2 Transacties, vorderingen en schulden

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum.

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de winst-en-verliesrekening.

Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta, worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum.

2.4 Leasing

2.4.1 Financiële leasing

Stichting Sanquin Bloedvoorziening leaset een deel van haar apparatuur. Hierbij worden de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van deze activa nagenoeg geheel door de vennootschap gedragen. Deze activa worden geactiveerd in de balans bij aanvang van het leasecontract tegen de reële waarde van het actief of de lagere contante waarde van de minimale leasetermijnen. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze verdeeld in een aflossings- en een rentecomponent. De leaseverplichtingen worden exclusief de rentecomponent opgenomen onder de langlopende schulden.

De rentecomponent wordt gedurende de looptijd van het contract verantwoord in de winst-en-verliesrekening met een vast rentepercentage over de gemiddelde resterende aflossingscomponent. De relevante activa worden afgeschreven over de resterende gebruiksduur of, indien korter, de looptijd van het contract.

2.4.2 Operationele leasing

Bij Stichting Sanquin Bloedvoorziening kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de Stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

2.5 Criteria voor het niet langer verantwoord van activa en passiva

Een op de balans opgenomen actief of passief post wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de passief post aan derde zijn overgedragen.

3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Om vast te stellen of er voor een immaterieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar de betreffende paragraaf.

3.1.1 Kosten van website

Uitgaven voor het opzetten van een website worden geactiveerd als het waarschijnlijk is dat de website commercieel en technisch succesvol zal zijn (dat wil zeggen: als het waarschijnlijk is dat economische voordelen zullen worden behaald) en de kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. De afschrijving van de geactiveerde websitekosten vangt aan zodra de commerciële activiteiten zijn gestart en vindt plaats over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Onderhoudskosten worden verwerkt in de winst en verliesrekening.

3.2 Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Op vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering wordt niet afgeschreven tot het moment dat het actief in gebruik wordt genomen.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar paragraaf 3.4.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur, of lagere bedrijfswaarde. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief

installatiekosten. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben. De implementatiekosten van software worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Er is geen sprake van een verplichting tot herstel na afloop van het gebruik van de activa. Voor de toekomstige kosten voor groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is geen voorziening gevormd.

Met ingang van boekjaar 2019 is, op grond van RJ 212.445, er voor gekozen om de kosten voor groot onderhoud te verwerken door middel van de componentenbenadering. Conform de overgangsbepaling in RJ 212.805 past de vennootschap de componentenbenadering prospectief toe. Derhalve wordt de nieuwe verwerkingswijze toegepast op nieuwe materieel vaste activa vanaf 1 januari 2019. In intern beleid is bepaald dat onderhoudskosten lager dan € 50.000 kwalificeren als klein onderhoud, waardoor de meeste onderhoudskosten als klein onderhoud en niet als materieel vaste activa verantwoord worden.

3.3 Financiële vaste activa

3.3.1 Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, kan men ervan uitgaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover de Stichting Sanquin Bloedvoorziening in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening getroffen.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaardering worden, uitgaande van de waarden bij eerste waardering, de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de winst-en-verliesrekening.

3.3.2 Vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten (indien materieel). Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Bijzondere waardeverminderingen worden direct verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

3.3.3 Latente belastingvorderingen

Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor verrekenbare fiscale verliezen en voor verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderingsgrondslagen anderzijds, met

dien verstande dat latente belastingvorderingen alleen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend en verliezen kunnen worden gecompenseerd.

De berekening van de latente belastingvorderingen geschiedt tegen de op het einde van het boekjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

Latente belastingvorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde.

3.4 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de Stichting wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief / de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd van 2% (2021: 1%). De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt de Stichting op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de vennootschap de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winst-en-verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking.

De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

3.5 Voorraden

3.5.1 Grond- en hulpstoffen en halffabricaten

De grondstoffen omvatten hulpmaterialen. Deze voorraden zijn gewaardeerd tegen (gemiddelde) actuele kostprijs of eventuele lagere opbrengstwaarde. Wijzigingen van de gemiddelde kostprijs worden door het boeken van een herwaarderingsresultaat vertaald in een aangepaste waarde van de voorraad. Incourante voorraden worden waar nodig als nihil gewaardeerd.

De halffabricaten, inclusief de per balansdatum onderhanden productie, zijn gewaardeerd tegen direct bestede kosten plus een opslag voor directe fabricagekosten, of eventuele lagere opbrengstwaarde. Incourante voorraden worden waar nodig als nihil gewaardeerd.

De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

3.5.2 Gereed product en handelsgoederen

De voorraad gereed product is gewaardeerd tegen de grondstofkosten plus de direct toerekenbare fabricagekosten, dan wel lagere opbrengstwaarde. Wijzigingen van de gemiddelde kostprijs worden door het boeken van een herwaarderingsresultaat vertaald in een aangepaste waarde van de voorraad. Incourante voorraden worden waar nodig als nihil gewaardeerd.

Handelsgoederen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere opbrengstwaarde. Wijzigingen van de recente verkrijgingsprijzen worden door het boeken van een herwaarderingsresultaat vertaald in een aangepaste waarde van de voorraad. Incourante voorraden worden waar nodig als nihil gewaardeerd.

3.6 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie en worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente-rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.7 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

3.8 Voorzieningen

3.8.1 Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden bepaald op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen

en verliezen af te wikkelen, tenzij de tijdswaarde van geld niet materieel is. Indien de tijdswaarde van geld niet materieel is, wordt de voorziening tegen nominale waarde verantwoord.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

3.8.2 Voorzieningen personeel

De personele voorzieningen bestaan uit verplichtingen met betrekking tot reorganisaties, jubileumuitkeringen en doorbetaling bij langdurige ziekte.

De voorziening jubileumuitkeringen wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Bij het contant maken is een disconteringsvoet van 2% (2021: 1%) gehanteerd.

De voorziening vanwege doorbetaling bij langdurige ziekte wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. De voorziening betaling bij langdurige ziekte wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte loondoorbetalingen gedurende het dienstverband.

3.9 Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Indien geen sprake is van (dis)agio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

3.10 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen kunnen al gerealiseerd worden zodra zij voorzienbaar zijn. Kosten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

4.2 Opbrengstverantwoording

4.2.1 Algemeen

Netto-omzet omvat de opbrengsten uit levering van goederen en diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen en na eliminatie van transacties binnen de groep.

4.2.2 Verkoop van goederen

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot het eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper.

4.2.3 Verlenen van diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden verwerkt indien en voor zover de betreffende diensten daadwerkelijk zijn verricht.

4.3 Overige bedrijfsopbrengsten

Onder overige bedrijfsopbrengsten worden resultaten verantwoord die niet rechtstreeks samenhangen met de levering van goederen of diensten in het kader van de normale, niet-incidentele bedrijfsactiviteiten. De overige bedrijfsopbrengsten bestaan onder andere uit de opbrengsten van licenties en uit aan derden doorbelaste kosten. Deze opbrengsten worden toegerekend aan de verslagperiode in overeenstemming met de inhoud van de overeenkomst.

4.4 Kosten van grond- en hulpstoffen

De grond- en hulpstoffen zijn de aan de netto-omzet direct toe te rekenen verbruikte grondstoffen, alsmede kosten van fabricage tegen inkoopwaarde, dan wel bij handelsgoederen de directe inkoopwaarde. Tevens zijn hierin begrepen, indien van toepassing, de afwaardering van voorraden tot lagere opbrengstwaarde en eventuele getroffen voorzieningen voor incurante voorraden.

4.5 Personeelsbeloningen

4.5.1 Algemeen

Personeelsbeloningen (lonen, sociale lasten, etc.) worden separaat in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de betreffende toelichting.

4.5.2 Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenbijdragen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

4.5.3 Pensioenen

Stichting Sanquin Bloedvoorziening maakt voor de pensioenregeling in Nederland gebruik van het Pensioenfonds Zorg & Welzijn. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddelde verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Pensioenfonds Zorg & Welzijn.

De verplichtingen die voortvloeien uit de rechten van het personeel, zijn ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg & Welzijn. De vennootschap draagt hiervoor premies af, waarvan 60% door de werkgever wordt betaald en 40% door de werknemer (2021: 55%/45%). De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door zijn financiële verplichtingen) van het pensioenfonds dit toelaat.

Naar de stand van 31 december 2022 is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 111,6% (bron: website www.pfzw.nl d.d. 5 april 2023). Het pensioenfonds dient een beleidsdekkingsgraad van ten minste 104,3% te hebben om te voorkomen dat bijzondere premieverhogingen moeten worden doorgevoerd. Sanquin heeft een toegezegde bijdrageregeling en derhalve geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Sanquin heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar als last verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Pensioenregelingen van dochterondernemingen in het buitenland, die vergelijkbaar zijn met de wijze waarop het Nederlandse pensioenstelsel is ingericht en functioneert, worden eveneens volgens de verplichtingenbenadering verwerkt. Van buitenlandse pensioenregelingen die niet vergelijkbaar zijn, wordt de beste schatting gemaakt van de per balansdatum bestaande verplichting, op basis van een in Nederland algemeen aanvaarde actuariële waarderingsmethodiek.

4.6 Afschrijvingen op immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van immateriële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

4.7 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen en vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

4.8 Verkoopkosten en algemene beheerkosten

Onder verkoopkosten en algemeen beheerkosten worden die kosten verstaan die ten laste van het jaar komen en die niet direct aan de kostprijs van de geleverde goederen zijn toe te rekenen.

4.9 Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

4.10 Financiële baten en lasten

4.10.1 Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

4.10.2 Koersverschillen

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt in de periode dat zij zich voordoen.

4.10.3 Dividenden

Te ontvangen dividenden van niet op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen en effecten, worden verantwoord zodra Sanquin het recht hierop heeft verkregen.

4.11 Belastingen

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst-en-verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen), vrijgestelde winstbestanddelen, fiscale investeringsfaciliteiten en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingsschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

4.12 Resultaat deelnemingen (gewaardeerd op netto-vermogenswaarde)

Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit aan de vennootschap wordt toegerekend.

5. Financiële instrumenten en risicobeheersing

5.1 Algemeen

Stichting Sanquin Bloedvoorziening is onderhevig aan verschillende financiële risico's: marktrisico (waaronder prijsrisico, valutarisico en rente- en kasstroomrisico), kredietrisico en liquiditeitsrisico. De omvang van deze risico's in de dagelijkse bedrijfsvoering is niet zodanig dat financiële instrumenten worden gebruikt om de risico's af te dekken. Het beheer van financiële risico's wordt centraal uitgevoerd door de Concernstaf afdeling Finance & Control op basis van beleid dat is vastgesteld door de Raad van Bestuur.

5.2 Marktrisico

5.2.1 Prijsrisico

Stichting Sanquin Bloedvoorziening is onderhevig aan risico's met betrekking tot grondstof- en energieprijzen. Dit risico wordt beheerst door de afhankelijkheid van leveranciers zo veel mogelijk te verminderen, de inkoop waar mogelijk te centraliseren en zo veel mogelijk langjarige prijsafspraken te maken met leveranciers. Uitgangspunt bij het aangaan van inkooprelaties is dat wordt gestreefd naar prijsstijgingen die vallen binnen de marges van de overheidsregeling voor prijscompensatie voor budgetten in de gezondheidszorg.

5.2.2 Valutarisico

Stichting Sanquin Bloedvoorziening en haar groepsmaatschappijen zijn voornamelijk werkzaam in de Europese Unie. Indien significante meerjarige leveringsverplichtingen worden aangegaan worden in principe prijsafspraken in euro's gemaakt, ook als levering plaatsvindt aan landen buiten de Europese Unie.

De resterende transacties in buitenlandse valuta aan zowel in- als verkoopzijde zijn relatief gering en eventuele daaruit resulterende risico's worden derhalve niet afgedekt.

5.2.3 Rente- en kasstroomrisico.

Stichting Sanquin Bloedvoorziening loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden.

Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken loopt Sanquin risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt de vennootschap risico's ten aanzien van de marktwaarde.

Met betrekking tot deze vorderingen en schulden worden geen financiële derivaten met betrekking tot renterisico's gecontracteerd.

5.3 Kredietrisico

Stichting Sanquin Bloedvoorziening heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Verkoop van kort houdbare bloedproducten vindt plaats aan Nederlandse ziekenhuizen. Haar groepsmaatschappij Sanquin Reagents realiseert een groot deel van haar omzet bij een beperkt aantal relaties. Kredietwaardigheidstoetsen voor deze relaties geven geen aanleiding om dit kredietrisico door middel van financiële instrumenten af te dekken. De overige groepsmaatschappijen hebben geen significante concentraties van kredietrisico. Verkoop vindt met name plaats aan Nederlandse ziekenhuizen of aan afnemers die voldoen aan de kredietwaardigheidstoets van Sanquin. Verkoop vindt plaats op basis van krediettermijnen tussen de 14 en 60 dagen. Voor grote leveringen kunnen aanvullende zekerheden worden gevraagd, waaronder vooruitbetalingen en garantiestellingen, of worden kredietverzekeringen afgesloten.

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal een A-rating hebben.

5.4 Liquiditeitsrisico

Stichting Sanquin Bloedvoorziening maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Toelichting op de balans

6. Immateriële vaste activa

	<u>Website</u>
(x € 1.000,-)	€
Stand per 1 januari 2022	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	-
Cummulatieve afschrijvingen	-
Cummulatieve waardeverminderingen	-
Boekwaarde per 1 januari 2022	<u> </u>
Mutaties 2022	
Investeringsen	223
Afschrijvingen	-1
Waardeverminderingen	-
Saldo mutaties	<u>222</u>
Stand per 31 december 2022	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	223
Cummulatieve afschrijvingen	-1
Cummulatieve waardeverminderingen	-
Boekwaarde per 1 januari 2022	<u>222</u>
Afschrijvingspercentage	20%

7. Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Bedrijfs- gebouwen en - terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering	Totaal
(x € 1.000,-)	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2022					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	74.235	81.233	2.935	4.171	162.574
Cumulatieve afschrijvingen	-41.699	-55.158	-2.469	-	-99.326
Boekwaarden	32.536	26.075	466	4.171	63.248
Mutaties					
Investeringen	236	4.081	125	4.988	9.430
Afschrijvingen	-3.235	-4.834	-180	-	-8.249
Reclassificatie investeringen	203	1.415	741	-2.359	-
Reclassificatie afschrijvingen	-	-	-	-	-
Verkopen en desinvesteringen	-793	-1.893	-120	-	-2.806
Afschrijvingen verkopen en desinvesteringen	793	1.884	120	-	2.797
Deconsolidatie aanschafwaarde	-	-3.364	-	-45	-3.409
Deconsolidatie cumulatieve afschrijvingen	-	2.544	-	-	2.544
Saldo	-2.796	-167	686	2.584	307
Stand per 31 december 2022					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	73.881	81.472	3.681	6.755	165.789
Cumulatieve afschrijvingen	-44.141	-55.564	-2.529	-	-102.234
Boekwaarden	29.740	25.908	1.152	6.755	63.555
Afschrijvingspercentages	0%-10%	10%-20%	20%-33%	0%	

Investeringen in projecten die per balansdatum nog onderhanden zijn, worden verantwoord in de kolom 'Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering'. Na oplevering worden deze projecten verantwoord als 'Bedrijfsgebouwen en -terreinen', 'Machines en installaties' of 'Andere vaste bedrijfsmiddelen'. De bijbehorende afboeking van 'Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering' is zichtbaar als een negatieve post bij de 'Reclassificatie investeringen'. Toekomstige investeringsverplichtingen worden weergegeven in paragraaf 17: *Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen*) bij item *Investeringsverplichtingen*.

De activa staan ter vrije beschikking van Sanquin.

De actuele waarde van de vaste activa wijkt niet significant af van de boekwaarde.

De investeringen in 2022 in materiële vaste activa groter dan € 1,0 miljoen zijn:

	Investeringen in materiële vaste activa
(x € 1.000,-)	€
Kosten verbouwing gebouw CDT Plesmanlaan	3.484

8. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Deelnemingen	Leningen u/g	Latente belasting- vorderingen	Totaal
(x € 1.000,-)	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2022	842	93	4.757	5.692
Investerings en dotaties	145	173	-	318
Resultaat deelnemingen	-	-	-	-
Dotatie niet ontvangen aflossing en rente	-	146	-	146
Voorzieningen	-	-412	-	-412
Onttrekkingen	-	-	-4.757	-4.757
Stand per 31 december 2022	987	-	-	987

Deelnemingen

De rechtstreeks door Sanquin gehouden deelnemingen zijn:

Naam, vestigingsplaats	Aandeel in geplaatst kapitaal
	in %
Prothya Biosolutions Netherlands BV, Amsterdam	0,01
Prothya Biosolutions Belgium BV, Brussel	13,31
mu-Drop BV, Apeldoorn	25,00
Alveron Pharma BV, Nijmegen	19,05
Xenikos BV i.l., Nijmegen	17,45
HealthInc Amsterdam 2022 BV, Amsterdam	10,00
Innovatiefonds Noord-Holland, Amsterdam	6,25
Thuja Capital Healthcare Fund III Cooperatief UA, Utrecht	0,33

Prothya Biosolutions Netherlands BV

Het belang van SHS in Prothya Biosolutions Netherlands BV (dochtervennootschap van Prothya Biosolutions Belgium BV) is per 31 december 2022 0,01% (2021: 0,01%) en betreft een prioriteitsaandeel in het aandelenkapitaal. De activiteiten van Prothya betreffen het ontwikkelen, bereiden, testen, verhandelen, en het leveren van geneesmiddelen bereid uit bloedplasma of componenten daaruit ("plasmageneesmiddelen"). Tevens verstrekt de vennootschap adviezen en exploiteert en verhandelt zij octrooien, knowhow en andere intellectuele-eigendomsrechten. SHS vertegenwoordigt 1 van de 6 bestuurders van Prothya Biosolutions Netherlands. Op grond van de statuten van Prothya Biosolutions Netherlands BV heeft SHS het recht om een observer te benoemen die deelneemt aan bestuursvergaderingen van Prothya. De observer richt zich primair op het toezicht op (i) de naleving door Prothya van verplichtingen onder de plasma supply agreement waaronder het plasma wordt geleverd van Stichting Sanquin aan Prothya en (ii) de naleving door Prothya van de door Sanquin aan haar gedelegeerde wettelijke verplichtingen op grond van de Wet inzake bloedvoorziening. Voor jaarrekening doeleinden kan echter geen sprake van feitelijke invloed van betekenis beargumenteerd worden, op grond waarvan het aandelenbelang in Prothya Biosolutions Netherlands in de jaarrekening tegen verkrijgingsprijs gewaardeerd wordt. In lijn met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving is de verkrijgingsprijs gesteld op € 0 miljoen.

Prothya Biosolutions Belgium BV

Het belang van SHS in het aandelenkapitaal van Prothya Biosolutions Belgium BV is per 31 december 2022 13,31% (2021: 13,31%). De activiteiten van Prothya betreffen contract manufacturing diensten; uit het plasma van biopharmaceutische bedrijven worden tussenproducten uit plasma bereid en teruggeleverd. Prothya wordt in de jaarrekening tegen verkrijgingsprijs gewaardeerd. In lijn met de

Richtlijnen voor de jaarverslaggeving is de verkrijgingsprijs gesteld op € 0 miljoen. Het (in)directe aandelenbelang van SHS in Prothya Biosolutions Belgium is 15% op grond van het 11,29% aandelenbelang dat Prothya Biosolutions Netherlands BV in haar aandeelhouder Prothya Biosolutions Belgium heeft.

mu-Drop BV

Op 21 december 2018 heeft Sanquin Innovatie BV 25% van de aandelen van mu-Drop BV verworven. mu-Drop BV heeft een gepatenteerde technologie om met een speciaal ontwikkelde applicator microdruppels in het oog aan te brengen. De Sanquin Bloedbank heeft een samenwerking met mu-Drop om serum oogdruppels te ontwikkelen, produceren en distribueren in Nederland, voor toepassing bij patiënten met extreem droge ogen. mu-Drop wordt als deelneming volgens de nettovermogenswaarde in de jaarrekening van Sanquin gewaardeerd. Echter, op grond van een negatief eigen vermogen van mu-Drop sinds boekjaar 2019, is de waardering van deze deelneming op nihil gesteld (2021: € 0). Sanquin heeft voor deze vennootschap geen aansprakelijkheidsverklaring of andere borgstelling afgegeven, derhalve is geen voorziening getroffen met betrekking tot de schuldeisers van deze deelneming.

Alveron Pharma BV

Het belang van Sanquin Innovatie BV in het aandelenkapitaal van Alveron Pharma BV is per 31 december 2022 19,05% (2021: 19,05%). Alveron Pharma heeft als doelstelling het doen van onderzoek naar en het ontwikkelen van geneesmiddelen voor de behandeling van bloedingen gerelateerd aan het gebruik van antistollingsmiddelen. Met ingang van maart 2019 is Sanquin vertegenwoordigd in het bestuur van Alveron Pharma, op grond waarvan sprake is van feitelijke invloed van betekenis. Dientengevolge wordt Alveron Pharma in de jaarrekening als deelneming aangemerkt. De waardering van deze deelneming is op nihil gesteld (2021: € 0). Sanquin heeft voor deze vennootschap geen aansprakelijkheidsverklaring of andere borgstelling afgegeven, derhalve is geen voorziening getroffen met betrekking tot de schuldeisers van deze deelneming. Het eigen vermogen van Alveron Pharma bedraagt ultimo 2022 € 1,5 miljoen negatief (2021: € 0,8 miljoen). Het eigen vermogen toekomend aan Sanquin bedraagt ultimo 2022 € 1,7 miljoen negatief (2021: € 1,1 miljoen negatief). Het verlies van Alveron Pharma over 2022 bedraagt € 3,2 miljoen negatief.

Xenikos BV i.l.

Het belang van Sanquin Innovatie BV in het aandelenkapitaal van Xenikos BV i.l. is per 31 december 2022 17,45% (2021: 17,45%). Xenikos i.l. is een biotechnologisch bedrijf dat een experimenteel geneesmiddel T-Guard[®] ontwikkelt. T-Guard[®] is een geneesmiddel voor het behandelen van ernstige afstotingsreacties bij patiënten na een transplantatie met bloedstamcellen van een donator: Graft-Versus-Host Disease (GVHD).

Per 30 december 2022 is Xenikos in liquidatie gegaan. De waardering van dit belang was in voorgaande jaren reeds op nihil gesteld. Uit de concept liquidatiebalans blijkt geen financieel overschot voor Sanquin. Sanquin heeft voor deze vennootschap geen aansprakelijkheidsverklaring of andere borgstelling afgegeven, derhalve is geen voorziening getroffen met betrekking tot de schuldeisers van deze deelneming.

HealthInc Amsterdam 2022 BV

Het belang van Sanquin Innovatie BV in het aandelenkapitaal van HealthInc Amsterdam 2022 BV is per 31 december 2022 10% (2021: 10%). HealthInc Amsterdam 2022 ontwikkelt een ecosysteem voor HealthTech en Zorg startups in Nederland door voor een periode van maximaal zeven jaar een aandeel in het aandelenkapitaal van deze startups te nemen en de startups deel te laten nemen in een 'Accelerator Program'. Het belang in HealthInc Amsterdam 2022 BV is tegen verkrijgingsprijs in de jaarrekening van Sanquin gewaardeerd.

Innovatiefonds Noord-Holland BV

Het belang van Sanquin Innovatie BV in het aandelenkapitaal van Innovatiefonds Noord-Holland BV is per 31 december 2022 6,25% (2021: 6,25%). Het Innovatiefonds heeft als doelstelling het beschikbaar stellen van financiering aan kleine en middelgrote ondernemingen teneinde (innovatieve) projecten te stimuleren. Sanquin heeft in boekjaar 2022 een aanvullende agiostorting in het kapitaal gedaan van € 0,1 miljoen. Het belang in het Innovatiefonds Noord-Holland BV is tegen verkrijgingsprijs in de jaarrekening van Sanquin gewaardeerd.

Thuja Capital Healthcare Fund III Cooperatief UA

Op 31 mei 2021 is een investeringsverplichting van € 0,3 miljoen overeengekomen in het investeringsfonds Thuja Capital Healthcare Fund III Cooperatief UA. Per 31 december 2022 is € 0,04 miljoen ingelegd. Het belang bedraagt 0,33% en is tegen verkrijgingsprijs gewaardeerd in de jaarrekening van Sanquin. Het totaal afgegeven commitment bedraagt ultimo boekjaar 2022 € 0,3 miljoen.

Leningen u/g

Stichting Medisch Centrum Slotervaart

Onder de financiële vaste activa is een lening van € 3,8 miljoen opgenomen die in 2014 door Stichting Sanquin Bloedvoorziening is verstrekt aan Stichting Medisch Centrum Slotervaart (MCS). MCS is van oorsprong een samenwerkingsverband van Sanquin, NKI-AVL, Slotervaartziekenhuis en Verpleeghuis Slotervaart van Cordaan, waarbinnen de gezamenlijke toegangswegen en parkeerfaciliteiten worden geëxploiteerd. De lening is verstrekt ten behoeve van de bouw van een nieuwe parkeergarage, die in 2014 is opgeleverd voor personeel en bezoekers van de vier instellingen. De lening kent een looptijd van 10 jaar, een 10 jaar lineaire aflossingsverplichting en een rentepercentage van 4%. Met ingang van december 2017 is de lening achtergesteld ten opzichte van de in 2018 nieuw aangetrokken banklening van MCS.

Doordat het Slotervaartziekenhuis in 2018 failliet is gegaan, zijn de inkomsten van MCS structureel lager geworden. MCS heeft ons gemeld niet meer te voldoen aan de verplichtingen in haar bankconvenant en kan daarom sinds 2018 niet aan de jaarlijkse aflossings- en renteverplichting voldoen. Gezien de achtergestelde status van de lening en de grote onzekerheid in de exploitatie in combinatie met de verplichtingen uit de bankconvenant van MCS, acht Sanquin het risico op non-betaling van de lening in de toekomst groot. Op grond hiervan is het gehele bedrag van de uitstaande lening ultimo 2018 voorzien.

mu-Drop BV

Onder de financiële vaste activa is een tweetal leningen van in totaal € 1,1 miljoen opgenomen die door Stichting Sanquin Bloedvoorziening in 2019 en 2021 zijn verstrekt aan mu-Drop BV. De lening uit 2019 kent een oorspronkelijke looptijd van 5 jaar en zal worden afgelost door middel van een gedeeltelijke verrekening van toekomstige verplichtingen van Stichting Sanquin Bloedvoorziening aan mu-Drop, voortkomend uit de inkoop van producten in de jaren 2021, 2022 en 2023. Het resterende leningsbedrag zal op 1 januari 2024 volledig worden afgelost. Er wordt over deze lening geen rente in rekening gebracht. De verstrekte lening in boekjaar 2021 van € 0,0 mln (€ 25 duizend) heeft een looptijd tot aan verkoop aandelen en kent een rentepercentage van 2% per jaar. Ten behoeve van deze leningen zijn geen zekerheden verstrekt.

Boekjaar 2020 was voor mu-Drop opnieuw een verlieslatend jaar. Als gevolg daarvan is het eigen vermogen van mu-Drop verder gedaald (zie ook eerder in deze paragraaf). Daarnaast heeft, als gevolg van de coronapandemie, de klinische studie en de inclusie van nieuwe patiënten bij mu-Drop ruim een

half jaar vertraging opgelopen. Om de oogdruppels ook internationaal aan patiënten ter beschikking te kunnen stellen ten einde tot positieve resultaten te kunnen komen, hebben de aandeelhouders van mu-Drop in 2020 besloten om een sterke internationale partner te zoeken die de mu-Drop-technologie verder kan brengen en hierin kan investeren. Uitkomsten van deze zoektocht zijn echter onzeker, op grond waarvan Sanquin het risico op non-betaling van de lening in de toekomst groot acht. Op grond hiervan is het gehele bedrag van de uitstaande lening ultimo 2020 reeds voorzien. De verstrekte lening in 2021 is tevens voorzien.

Onder de financiële vaste activa is tevens een drietal leningen van in totaal € 0,1 miljoen opgenomen die in 2020, 2021 en 2022 door Sanquin Innovatie BV zijn verstrekt aan deelneming mu-Drop BV. De leningen zijn verstrekt ter financiering van lopende uitgaven van mu-Drop BV in afwachting van een marktintroductie of een ontbinding, en worden afgelost bij of direct na een verkoop van de aandelen mu-Drop BV. De verstrekte lening in 2020 kent een rentepercentage van 7% per jaar, de verstrekte lening in 2021 kent een rentepercentage van 2% per jaar en de verstrekte lening in 2022 kent een rentepercentage van 7% per jaar. Ten behoeve van deze leningen zijn geen zekerheden verstrekt. Indien een besluit tot ontbinding wordt genomen, wordt er medewerking verleend aan het overdragen van de intellectuele eigendomsrechten aan Stichting Sanquin Bloedvoorziening. Gezien de situatie per balansdatum zijn alle leningen volledig voorzien. De waardering van de vordering tegen aflossingswaarde benadert de geamortiseerde waarde van de vordering.

Xenikos BV i.l.

Onder de financiële vaste activa is een converteerbare lening opgenomen van € 0,3 miljoen die in 2021 en 2022 verstrekt is door Sanquin Innovatie BV aan haar deelneming Xenikos BV. De verstrekte converteerbare lening kent een rentepercentage van 8% per jaar. De looptijd van de lening is uiterlijk 1 maart 2026, er zijn geen tussentijdse aflossingen overeengekomen. Ten behoeve van deze leningen zijn geen zekerheden verstrekt. Gezien de situatie per balansdatum, de onderneming is in liquidatie, is de lening volledig voorzien. De waardering van de vordering tegen aflossingswaarde benadert de geamortiseerde waarde van de vordering.

Latente belastingvorderingen

De samenstelling van verwerkte en verrekenbare tijdelijke verschillen en compensabele verliezen is als volgt:

	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Verrekenbare tijdelijke verschillen	-	-
Compensabele verliezen	-	4.757
	<u>-</u>	<u>4.757</u>

De verrekenbare tijdelijke verschillen van € 2,6 miljoen die in boekjaar 2021 zijn ontstaan als gevolg van de afsplitsing van onroerend goed van SHS naar Sanquin Real Estate zijn niet geactiveerd op grond van het gegeven dat er ultimo 2021 en 2022 onvoldoende zekerheid bestaat of er in de komende jaren voldoende fiscale winsten kunnen worden gerealiseerd om de verrekenbare tijdelijke verschillen te gelde te kunnen maken.

De compensabele verliezen van € 5,5 miljoen (2021: € 5,0 miljoen) zijn per ultimo 2022 volledig voorzien op grond van het gegeven dat er onvoldoende zekerheid bestaat of er in de komende jaren voldoende fiscale winsten kunnen worden gerealiseerd om de compensabele verliezen te gelde te kunnen maken.

Latente belastingvorderingen kennen een langlopend (langer dan een jaar) karakter. Het deel van de latente belastingvorderingen dat als kortlopend (korter dan een jaar) is aan te merken, wordt verantwoord in de *Belastingen en premies sociale verzekeringen* binnen de kortlopende vorderingen van paragraaf 10 *Vorderingen*.

9. Voorraden

	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Grond- en hulpstoffen en halffabricaten	3.325	7.583
Gereed product en handelsgoederen	1.226	2.240
	<u>4.551</u>	<u>9.823</u>

De daling van de voorraden wordt hoofdzakelijk verklaard door de deconsolidatie van de balansposities van Sanquin Reagents BV ultimo 2022 (zie ook paragraaf 1.5 *Consolidatie*).

In het kader van incurante voorraden heeft ultimo 2022 een totale afwaardering van de voorraden plaatsgevonden van € 0,5 miljoen (2021: € 2,2 miljoen) en geen afwaardering van de waarde gereed product en halffabricaten (2021: 0 miljoen) als gevolg van prijswijzigingen van grondstoffen. De afwaardering in het kader van incurante voorraden is gebaseerd op ouderdom van de voorraad per ultimo boekjaar. De afwaarderingen zijn in mindering gebracht op de voorraadwaarde op balansdatum.

De voorraden staan ter vrije beschikking van Sanquin.

10. Vorderingen

	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Handelsdebiteuren	49.198	48.105
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.569	1.743
Overige vorderingen en overlopende activa	8.799	7.979
	<u>60.566</u>	<u>57.827</u>

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd. Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

Handelsdebiteuren

	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Handelsdebiteuren	50.323	49.659
Voorziening dubieuze debiteuren	-1.125	-1.554
	<u>49.198</u>	<u>48.105</u>

Belastingen en premies sociale verzekeringen

	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Omzetbelasting	1.588	-
Vennootschapsbelasting	981	1.454
Latente belastingvorderingen	-	289
	<u>2.569</u>	<u>1.743</u>

Overige vorderingen en overlopende activa

	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
Waarborgsommen	49	113
Vooruitbetaalde kosten	1.988	2.053
Nog te ontvangen inkomsten	6.762	5.813
	<u>8.799</u>	<u>7.979</u>

11. Liquide middelen

De post 'Geldmiddelen' in het kasstroomoverzicht is als volgt samengesteld:

	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
Banktegoeden	135.766	52.670
Overige	93	51
	<u>135.859</u>	<u>52.721</u>

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking van Sanquin.

12. Toelichting bij het kasstroomoverzicht

Onder de 'Investerings in materiële vaste activa' zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2022 geldmiddelen zijn opgeofferd. Onder de 'Investerings financiële vaste activa' zijn de investeringen in deelnemingen en netto verstrekte leningen verantwoord.

De vervroegde volledige aflossingen op de langlopende lening bij ABN AMRO Bank NV en VWS, de nieuw aangetrokken financial lease en de maandelijkse financial lease betalingen zijn opgenomen onder de 'Aflossing langlopende schulden'.

13. Groepsvermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting op de balans in de enkelvoudige jaarrekening nader toegelicht.

14. Voorzieningen

	31 december 2022	31 december 2021
(x € 1.000,-)	€	€
Personele voorzieningen	2.760	2.292

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Personele voorzieningen
(x € 1.000,-)	€
Stand per 1 januari 2022	2.292
Dotatie	645
Ottrekking	-156
Rente	-21
Stand per 31 december 2022	2.760

De voorzieningen zijn voor € 1,5 miljoen (2021: € 1,0 miljoen) als kortlopend (korter dan een jaar) en voor € 1,3 miljoen (2021: € 1,3 miljoen) als langlopend (langer dan een jaar) aan te merken.

Personele voorzieningen

De personele voorzieningen per 31 december 2022 bestaan uit verplichtingen met betrekking tot jubileumuitkeringen en doorbetaling bij langdurige ziekte.

15. Langlopende schulden

	31 december 2022	31 december 2021
(x € 1.000,-)	€	€
ABN AMRO Bank NV	-	2.859
Financial Lease verplichtingen	2.288	2.728
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	-	6.000
	<u>2.288</u>	<u>11.587</u>

Schulden aan kredietinstellingen

In 2015 is een lening afgesloten bij ABN AMRO Bank NV van € 20 miljoen. Deze lening is in 2022 vervroegd volledig afgelost. De lening had een looptijd van 8 jaar en kende een rentevergoeding van 3,32%.

Financiële Lease verplichtingen

De financiële leaseverplichtingen zijn als volgt onder te verdelen:

	Contante waarde		Nominale waarde	
	31 december 2022	31 december 2021	31 december 2022	31 december 2021
(x € 1.000,-)	€	€	€	€
Verplichtingen < 1 jaar	540	531	628	631
Verplichtingen > 1 jaar en < 5 jaar	1.928	2.154	2.018	2.392
Verplichtingen > 5 jaar	360	574	382	611
	<u>2.828</u>	<u>3.259</u>	<u>3.028</u>	<u>3.634</u>
Af: toekomstige rente	-	-	310	375
	<u>2.828</u>	<u>3.259</u>	<u>2.718</u>	<u>3.259</u>

De gemiddelde rentevoet bedraagt 3,3%. Het bedrag dat aan voorwaardelijke leasebetalingen in de winst-en-verliesrekening is verwerkt bedraagt € 0 (2021: € 0).

Schulden aan Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn & Sport

In december 2020 heeft Sanquin Health Solutions Group BV bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn & Sport een financiering van € 6,0 miljoen aangetrokken ter gedeeltelijke dekking van de negatieve kasstromen van Prothya Biosolutions Netherlands BV in boekjaar 2020. Deze lening is in 2022 vervroegd volledig afgelost. Deze financiering had oorspronkelijk een looptijd van negen jaar en een rentevergoeding van 3,74% per jaar.

Kredietfaciliteit

Per ultimo boekjaar 2022 heeft de Sanquin-groep geen kredietfaciliteit afgesloten. Van eerder bestaande faciliteiten is in 2022 geen gebruik gemaakt.

	Stand per 31 december 2022	Aflossings- verplichting 2023	Resterende looptijd > 1 jaar	Resterende looptijd > 5 jaar
(x € 1.000,-)	€	€	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	-	-	-	-
Financiële Lease verplichtingen	2.828	540	1.928	360
Overige langlopende schulden	-	-	-	-
Stand per 31 december	2.828	540	1.928	360

Aflossingsverplichtingen binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar zoals hierboven toegelicht zijn opgenomen onder de schulden op korte termijn.

De waardering van de langlopende schulden tegen aflossingswaarde benadert de geamortiseerde kostprijs van de schulden.

16. Kortlopende schulden

	31 december 2022	31 december 2021
(x € 1.000,-)	€	€
Aflossingsverplichtingen	540	3.388
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	14.690	13.153
Belastingen en premies sociale verzekeringen	8.133	7.959
Pensioenpremies	505	1.041
Salarissen en vakantiegeld	12.572	14.274
Vooruitontvangen researchbedragen	2.694	2.624
Overige schulden en overlopende passiva	19.752	21.604
	58.886	64.043

De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan. De kortlopende schulden hebben allen een resterende looptijd van korter dan een jaar.

Over de uitstaande handelsschulden wordt geen rente berekend.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31 december 2022	31 december 2021
(x € 1.000,-)	€	€
Omzetbelasting	-	320
Loonbelasting	8.133	7.639
	8.133	7.959

17. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Investeringsverplichtingen

Per balansdatum zijn door Sanquin en haar groepsmaatschappijen investeringsverplichtingen aangegaan van € 3,9 miljoen. Het betreft investeringen ten behoeve van de huisvesting, mobiele afname locaties, afnameapparatuur en laboratoriumapparatuur. Deze investeringsverplichtingen hebben een looptijd van minder dan een jaar.

Voorwaardelijke assets

Als onderdeel van de uitkomsten van project Solar, als gevolg waarvan per 31 december 2020 85% van het aandelenbelang van Sanquin in Prothya Biosolutions Netherlands BV en Prothya Biosolutions Belgium BV is overgedragen aan een internationaal consortium, is een tweetal afspraken contractueel vastgelegd met betrekking tot mogelijke vergoedingen van earn outs aan SHS. De eerste afspraak betreft het recht van SHS op toekomstige earn outs die afhankelijk zijn van leveringshoeveelheden plasma die op grond van de plasmaovereenkomst door divisie Bloedbank aan Prothya worden geleverd. Voor de leveringshoeveelheden zijn milestones bepaald, waarvan de eerste in 2022 is gerealiseerd; indien de tweede milestone gerealiseerd wordt, zal een earn out van € 3,0 miljoen ten gunste van SHS komen. De tweede afspraak betreft het recht van SHS op toekomstige royalty inkomsten, bestaande uit een vast percentage van de opbrengsten uit contractueel bepaalde Prothya producten die in enig boekjaar worden gegenereerd. Gezien de mate van onzekerheid van deze earn outs zijn deze niet op de balans gewaardeerd, in lijn met de relevante Richtlijnen voor de verslaggeving.

Operationele leases

Sanquin huurt op vele locaties afnamecentra. De jaarlijkse huurverplichting die daarmee samenhangt bedraagt € 3,0 miljoen. De diverse huurcontracten kennen looptijden tussen de 1 en 5 jaar.

Met name ten behoeve van het wagenpark zijn leasecontracten afgesloten met een jaarlijkse financiële verplichting ter hoogte van € 0,6 miljoen. Leasecontracten kennen een maximale looptijd van 5 jaar.

Uitmo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van operationele leases als volgt te specificeren:

	<u>31 december 2022</u>
(x € 1.000,-)	€
Te betalen binnen één jaar	3.390
Te betalen tussen één en vijf jaar	4.651
Te betalen na vijf jaar	953
	<u>8.994</u>
	<u>31 december 2022</u>
(x € 1.000,-)	€
Te betalen binnen één jaar	3.563
Te betalen tussen één en vijf jaar	5.026
Te betalen na vijf jaar	953
	<u>9.542</u>

Het totaal van de naar verwachting te ontvangen toekomstige minimale sub-leaseontvangsten met betrekking tot niet (tussentijds) opzegbare sub-leases bedraagt € 0,0 miljoen.

Gedurende het verslagjaar zijn in de winst-en-verliesrekening verwerkt:

	2022
(x € 1.000,-)	€
Minimale leasebetalingen	4.592
Minimale leasebetalingen inclusief overige bestanddelen	1.084
Sub-leaseontvangsten	-19
	<u>5.657</u>

Indien in de vermelde leasebetalingen betalingen in verband met overige bestanddelen van de overeenkomst zijn inbegrepen, worden de betalingen inclusief deze overige bestanddelen afzonderlijk opgenomen.

Erfpachtverplichtingen

Voor het gebruik van de grond aan de Plesmanlaan 125 zijn Stichting Sanquin Bloedvoorziening en Sanquin Health Solutions Group erfpachtverplichtingen aangegaan voor de periode tot en met 2023, 2024 en 2031.

Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van erfpachtverplichtingen als volgt te specificeren:

	31 december 2022
(x € 1.000,-)	€
Te betalen binnen één jaar	13
Te betalen tussen één en vijf jaar	49
Te betalen na vijf jaar	49
	<u>111</u>

Op 31 december 2020 heeft Sanquin Health Solutions Group ten gunste van Prothya Biosolutions Netherlands een recht van ondererfpacht gevestigd op een gedeelte van de grond aan de Plesmanlaan. Het totaal van de naar verwachting te ontvangen toekomstige ondererfpachtvergoedingen bedraagt € 0 miljoen.

Gedurende het verslagjaar zijn in de winst-en-verliesrekening verwerkt:

	2022
(x € 1.000,-)	€
Minimale erfpachtverplichtingen	13
Minimale erfpachtverplichtingen inclusief overige bestanddelen	-
Sub-leaseontvangsten	-
	<u>13</u>

Indien in de vermelde erfpachtverplichtingen betalingen in verband met overige bestanddelen van de overeenkomst zijn inbegrepen, worden de betalingen inclusief deze overige bestanddelen afzonderlijk opgenomen.

Bankgaranties en borgstellingen

Aan diverse contractpartijen zijn bankgaranties verstrekt ter waarde van € 0,7 miljoen.

18. Niet in de balans opgenomen regelingen

Aansprakelijkheidsstelling

Sanquin Health Solutions Group heeft ten behoeve van haar 100% dochterondernemingen Sanquin Diagnostiek BV en Euroclone BV een aansprakelijkheidsstelling afgegeven zoals bedoeld in artikel 2:403 BW.

Support Letter

Sanquin Health Solutions Group heeft ten behoeve van haar dochteronderneming Sanquin Innovatie BV een support letter afgegeven waarin zij zich committeert aan financiële ondersteuning ten behoeve van de ontwikkeling van de activiteiten en het opereren als going concern door Sanquin Innovatie BV. Deze support letter is geldig tot aan de algemene vergadering van aandeelhouders waarin de jaarrekening over boekjaar 2023 goedgekeurd wordt en voor zolang Sanquin Health Solutions Group een meerderheid in het aandelenbelang van haar dochteronderneming heeft.

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

Sanquin Health Solutions Group vormt met ingang van 1 januari 2017 met haar 100% Nederlandse dochterondernemingen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Gedurende het boekjaar 2022 zijn Sanquin Real Estate BV, Direct Diagnostics BV en SHS IP BV toegevoegd aan de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Sanquin Health Solutions Group belast de vennootschapsbelasting op basis van het fiscale resultaat van de vennootschap door, met inachtneming van een toerekening van de voordelen van de fiscale eenheid aan de verschillende entiteiten die daarvan deel uitmaken. De entiteiten in de fiscale eenheid zijn ieder hoofdelijk aansprakelijk voor de door de fiscale eenheid verschuldigde belasting. Als gevolg van de aandelentransactie is Sanquin Reagents BV per 21 oktober 2022 uit de fiscale eenheid ontvoegd.

Stichting Sanquin Bloedvoorziening vormt met haar 100% Nederlandse dochterondernemingen, met uitzondering van Euroclone BV, Direct Diagnostics BV, Sanquin IP BV en SHS IP BV een fiscale eenheid voor de BTW. Posities van de fiscale eenheid worden vanuit Sanquin Health Solutions Group BV verantwoord en met de Belastingdienst verrekend. De entiteiten in de fiscale eenheid zijn ieder hoofdelijk aansprakelijk voor de door de fiscale eenheid verschuldigde belasting. Als gevolg van de aandelentransactie is Sanquin Reagents BV per 21 oktober 2022 uit de fiscale eenheid ontvoegd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te melden.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

19. Netto-omzet

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Omzet uit verkoop van goederen	194.286	198.519
Omzet uit het verlenen van diensten	47.093	52.396
Kortingen en bonussen	-1.904	-2.415
	<u>239.475</u>	<u>248.500</u>

De netto-omzet kan als volgt worden onderscheiden naar geografische gebieden:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Nederland	221.635	228.576
Buiten Nederland	17.840	19.924
	<u>239.475</u>	<u>248.500</u>

De daling van de omzet wordt hoofdzakelijk verklaard door minder plasma-inzameling bij de Bloedbank, lagere opbrengsten uit PCR-coronatesten bij Diagnostiek en door de verkoop van de aandelen Sanquin Reagents BV op 21 oktober 2022 waardoor er over november en december 2022 geen omzet in de consolidatie is verantwoord.

In de gerapporteerde omzetbedragen zijn geen bedragen begrepen die betrekking hebben op de ruil van goederen of diensten. Verder zijn geen kosten geactiveerd vanwege het verkrijgen van een overeenkomst. In de gerapporteerde omzetbedragen zijn geen bedragen begrepen uit onderhanden projecten die nog niet zijn voltooid.

De netto-omzet is voorts naar de belangrijkste categorieën te onderscheiden:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Omzet Bloedbank	175.596	176.551
Omzet Diagnostiek	34.126	37.808
Omzet Reagentia	17.499	20.030
Omzet Research	12.151	13.983
Omzet Overige activiteiten	103	128
	<u>239.475</u>	<u>248.500</u>

20. Overige bedrijfsopbrengsten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Opbrengsten licenties en productontwikkeling	1.032	1.225
Opbrengsten BTW suppleties oude jaren	583	-308
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	-	121
Overige bedrijfsopbrengsten	<u>16.204</u>	<u>20.028</u>
	<u>17.819</u>	<u>21.066</u>

De daling in de overige bedrijfsopbrengsten wordt hoofdzakelijk verklaard doordat in 2022 geen ICT dienstverlening meer aan Prothya Biosolutions Netherlands BV is geleverd, deels gecompenseerd door een hogere doorbelasting van energiekosten aan Prothya Biosolutions Netherlands BV.

21. Lonen en salarissen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Lonen en salarissen	100.600	103.811
Sociale lasten	14.963	13.919
Pensioenlasten	<u>10.317</u>	<u>9.077</u>
	<u>125.880</u>	<u>126.807</u>

22. Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2022 waren gemiddeld 1.664 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2021: 1.691). Van hen is niemand werkzaam in het buitenland (2021: 0). De werknemers van Sanquin Reagents B.V. in 2022 betreft het gemiddelde van de in de consolidatie betrokken periode voor verkoop, herrekend naar een volledig boekjaar.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Divisie Bloedbank	845	847
Divisie Research & LabServices	210	222
Concernstaf	280	296
<i>Totaal Stichting Sanquin Bloedvoorziening</i>	<u>1.335</u>	<u>1.365</u>
Sanquin Health Solutions Group BV	14	7
Sanquin Diagnostiek BV	207	194
Sanquin Reagents BV	80	93
Sanquin Innovatie BV	27	32
Sanquin Real Estate BV	-	-
SHS IP BV	-	-
Direct Diagnostics BV	1	-
Sanquin IP BV	-	-
SanSepsis BV	-	-
	<u>1.664</u>	<u>1.691</u>

23. Bezoldiging Raad van Bestuur

Een verantwoording van de bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur op grond van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is opgenomen in de bijlage Bezoldiging Topfunctionarissen in deze jaarrekening.

24. Beloning Raad van Toezicht

Een verantwoording van de bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht op grond van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is opgenomen in de bijlage Bezoldiging Topfunctionarissen in deze jaarrekening.

25. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Afschrijvingskosten immateriële vaste activa	1	-
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	8.249	8.502
Boekwinst verkoop materiële vaste activa	-10	-17
	<u>8.240</u>	<u>8.485</u>

26. Overige bedrijfskosten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Overige personeelskosten	7.540	8.056
Huisvestingskosten	23.158	15.794
Donorkosten	3.154	2.818
Transportkosten	6.655	6.411
Algemene kosten	<u>52.217</u>	<u>51.632</u>
	<u>92.724</u>	<u>84.711</u>

In de overige personeelskosten en de algemene kosten zijn respectievelijk een bedrag van € 0,2 miljoen (2021: € 0,3 miljoen) en € 0,1 miljoen (2021: € 0,1 miljoen) aan WBSO-subsidies opgenomen, dat in het kader van spur- en ontwikkelingswerk als bijdrage voor diverse researchprojecten is ontvangen.

De stijging van de overige bedrijfskosten wordt hoofdzakelijk verklaard door hogere energietarieven.

Algemene kosten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Onderhoudskosten	6.332	5.359
Kosten voorlichting, publiciteit & verkoop	1.859	1.730
Reis-, verblijf- en representatiekosten	1.516	1.070
Kantoorkosten	350	449
Communicatiekosten	2.272	3.068
Automatiseringskosten	13.759	14.316
Advies-/accountantskosten	1.690	1.937
Kosten externe dienstverlening	6.813	4.108
Projectkosten	16.503	16.790
Verzekeringen en belastingen	935	867
Herwaardering valuta	-3	-16
WBSO-subsidies	-86	-128
Overige kosten	<u>277</u>	<u>2.082</u>
	<u>52.217</u>	<u>51.632</u>

27. Accountantshonoraria

De volgende bedragen aan accountantshonoraria zijn ten laste van het resultaat gebracht:

	PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.	Overig PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. netwerk	Totaal PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. netwerk
(x € 1.000,-)	€	€	€
2022			
Controle van de jaarrekening	538	-	538
Andere controlewerkzaamheden	14	-	14
Fiscale advisering	-	-	-
Andere niet-controlediensten	-	36	36
Totaal 2022	552	36	588
2021			
Controle van de jaarrekening	452	-	452
Andere controlewerkzaamheden	7	-	7
Fiscale advisering	-	-	-
Andere niet-controlediensten	-	52	52
Totaal 2021	459	52	511

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken groepsmaatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe onafhankelijke accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties).

De honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het betreffende boekjaar, ongeacht of de werkzaamheden gedurende het boekjaar zijn verricht.

28. Rentebaten en lasten

	2022	2021
(x € 1.000,-)	€	€
Rentebaten	141	137
Rentelasten	-655	-786
	-514	-649

29. Kosten van onderzoek en ontwikkeling

De ten laste van het resultaat over 2022 gebrachte kosten van onderzoek en ontwikkeling bedragen € 34,9 miljoen (2021: € 35,7 miljoen).

30. Belastingen

Als gevolg van de juridische herstructurering van de Sanquin-groep zijn de marktconforme activiteiten ondergebracht in de Sanquin Health Solutions Group BV en haar dochterondernemingen. De publieke activiteiten zijn onderdeel van de Stichting Sanquin Bloedvoorziening. De Stichting is daarom volledig vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

De belastinglast over het resultaat ten bedrage van € 5,5 miljoen (2021: € 5,5 miljoen) kan als volgt worden toegelicht:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Resultaat voor belastingen	-7.330	10.151
<i>Acute vennootschapsbelasting</i>		
Huidig boekjaar	-163	-5.322
Voorgaande boekjaren	-255	-194
<i>Latente vennootschapsbelasting</i>		
Huidig boekjaar	-5.961	-
Voorgaande boekjaren	915	-
Belasting over het resultaat	<u>-5.464</u>	<u>-5.516</u>
Effectief belastingtarief	-74,5%	54,3%
Toepasselijk belastingtarief	25,8%	25,0%

Het toepasselijke belastingtarief is gebaseerd op de relatieve verhouding van de bijdrage van de groepsmaatschappijen aan het resultaat en het in de desbetreffende landen van toepassing zijnde belastingpercentage.

Het effectieve belastingtarief wijkt af van het toepasselijke belastingtarief hoofdzakelijk als gevolg van het voorzien van de latente belastingvordering, de vrijgestelde activiteiten van Stichting Sanquin, versterkt door de identificatie van niet-aftrekbare kosten uit het resultaat voor belastingen van Sanquin Health Solutions Group BV en haar dochterondernemingen.

Het effectieve belastingtarief wijkt af van voorgaand jaar met name door het gewijzigde aandeel van de vrijgestelde resultaten van Stichting Sanquin op het geconsolideerde resultaat, versterkt door het voorzien van de latente belastingvordering en de fiscale boekwinst inzake de afsplitsing van onroerend goed in 2021.

Sanquin neemt een conservatief standpunt in haar aangiften vennootschapsbelasting in. Deze benadering voorkomt dat Sanquin met onverwachte belastingschulden of belastingrenten geconfronteerd wordt.

31. Resultaat deelnemingen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Resultaat SanSepsis BV	-	-23
Verkoopresultaat deelnemingen	<u>103.211</u>	<u>-</u>
	<u>103.211</u>	<u>-23</u>

Het resultaat van SanSepsis BV dat in de boekjaren 2022 en 2021 na consolidatie resteert als resultaat deelnemingen betreft het negatieve verwateringsresultaat als gevolg van een agiostorting op alle aandelen in het kapitaal van SanSepsis BV door Sanquin Innovatie. Het positieve verkoopresultaat deelnemingen in 2022 betreft de verkoop van 100% van de aandelen van Sanquin Reagents BV per 21 oktober 2022, tezamen met de ontvangen eerste earn out en de afwikkeling van enkele overige afspraken vanuit de afspraken met betrekking tot de verkoop van Prothya in 2020.

Enkelvoudige jaarrekening

Balans per 31 december 2022

(voor resultaatbestemming)

		31 december 2022		31 december 2021	
(x € 1.000,-)	Ref.	€	€	€	€
Activa					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	33	28.910		49.544	
Financiële vaste activa	34	129.173		37.654	
			158.083		87.198
Vlottende activa					
Voorraden	35	4.551		4.429	
Vorderingen	36	53.154		41.587	
Liquide middelen	37	37.744		34.859	
			95.449		80.875
			253.532		168.073
Passiva					
Eigen vermogen					
Stichtingskapitaal	39	1.957		1.957	
Bestemmingsreserve	40	396		480	
Overige reserves		109.036		104.340	
Resultaat boekjaar		90.417		4.612	
			201.806		111.389
Voorzieningen	41		2.366		1.739
Langlopende schulden	42		2.288		5.587
Kortlopende schulden	43		47.072		49.358
			253.532		168.073

Winst-en-verliesrekening over 2022

		2022		2021	
	(x € 1.000,-) Ref.	€	€	€	€
Netto-omzet		187.629		189.898	
Wijziging in voorraden gereed product en onderhanden werk		-27		-293	
Overige bedrijfsopbrengsten		17.094		25.761	
		<hr/>		<hr/>	
Som der bedrijfsopbrengsten		204.696		215.366	
Kosten van grond- en hulpstoffen		28.793		31.919	
Lonen en salarissen		81.518		85.082	
Sociale lasten incl. pensioen		20.425		18.588	
Afschrijvingen op materiële vaste activa		5.692		5.443	
Overige bedrijfskosten		77.666		74.584	
		<hr/>		<hr/>	
Som der bedrijfslasten		214.094		215.616	
Bedrijfsresultaat		-9.398		-250	
Rentebaten	45	129		154	
Rentelasten	45	-398		-486	
		<hr/>		<hr/>	
Resultaat voor belastingen		-9.667		-582	
Belastingen		-		-	
Resultaat deelnemingen	46	100.084		5.194	
		<hr/>		<hr/>	
Resultaat na belastingen		90.417		4.612	

Kasstroomoverzicht over 2022

	(x € 1.000,-) Ref.	2022		2021	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			-9.398		-250
<i>Aanpassingen voor:</i>					
Afschrijvingen en waardeverminderingen		5.692		5.375	
Boekwinst/(verlies) verkoop materiële vaste activa		8.627		-17	
Mutatie voorzieningen		755		468	
			15.074		5.826
<i>Verandering in werkkapitaal:</i>					
(Toename)/afname voorraden		-122		1.968	
(Toename)/afname vorderingen		-11.567		-13.016	
Toename/(afname) kortlopende schulden		-2.295		-9.900	
			-13.984		-20.948
Kasstroom uit bedrijfsoperaties					
Ontvangen interest		1		32	
Vennootschapsbelasting		-		-	
Betaalde interest		-398		-486	
Resultaat deelnemingen		-		-	
			-397		-454
Kasstroom uit operationele activiteiten					
			-8.705		-15.826
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa		-17.585		-8.136	
Desinvesteringen materiële vaste activa		24.010		85	
Investerings/ontvangsten financiële vaste activa		8.565		-25	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			14.990		-8.076
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden		-3.400		-3.117	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			-3.400		-3.117
Nettokasstroom					
Toename/(afname) geldmiddelen	37		2.885		-27.019
			2.885		-27.019

Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:

	(x € 1.000,-)	2022	2021
		€	€
Stand per 1 januari		34.859	61.878
Mutatie boekjaar		2.885	-27.019
Stand per 31 december		37.744	34.859

Toelichting op de balans en winst-en-verliesrekening

32 Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De enkelvoudige jaarrekening bevat alleen de statutaire jaarrekening van Stichting Sanquin Bloedvoorziening. Ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening zijn de opbrengsten en kosten van de meerderheidsdeelnemingen in deze jaarrekening niet opgenomen in de winst-en-verliesrekening, maar is het resultaat van de deelnemingen verantwoord als aparte post in de winst-en-verliesrekening.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde in overeenstemming met paragraaf 3.3.1 van de geconsolideerde jaarrekening.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

33. Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering	Totaal
(x € 1.000,-)	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2021					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	53.198	59.663	2.941	2.398	118.200
Cumulatieve afschrijvingen	-26.114	-40.068	-2.474	-	-68.656
Boekwaarden	27.084	19.595	467	2.398	49.544
Mutaties					
Investeringen	221	3.511	112	456	4.300
Afschrijvingen	-2.164	-3.406	-167	-	-5.737
Reclassificaties investeringen	203	1.337	741	-2.281	-
Overdracht naar SHS-groep	-23.124	-11.463	-	-	-34.587
Afschrijvingen overdracht naar SHS-groep	7.997	7.393	-	-	15.390
Verkopen en desinvesteringen	-793	-1.470	-120	-	-2.383
Afschrijvingen verkopen en desinvesteringen	793	1.470	120	-	2.383
Saldo	-16.867	-2.628	686	-1.825	-20.634
Stand per 31 december 2022					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	29.705	51.578	3.674	573	85.530
Cumulatieve afschrijvingen	-19.488	-34.611	-2.521	-	-56.620
Boekwaarden	10.217	16.967	1.153	573	28.910
Afschrijvingspercentages	0%-10%	10%-20%	20%-33%	0%	

Investerings in projecten die per balansdatum nog onderhanden zijn worden verantwoord in de kolom 'Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering'. Na oplevering worden deze projecten verantwoord als 'Bedrijfsgebouwen en -terreinen', 'Machines en installaties' of 'Andere vaste bedrijfsmiddelen'. De bijbehorende afboeking van 'Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering' is zichtbaar als een negatieve post bij de 'Reclassificaties investeringen'.

De activa staan ter vrije beschikking van Sanquin. De actuele waarde van de vaste activa wijkt niet significant af van de boekwaarde.

Er zijn in 2022 geen investeringen in materiële vaste activa groter dan € 1,0 miljoen.

34. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Deelnemingen	Leningen u/g	Totaal
(x € 1.000,-)	€	€	€
Stand per 1 januari 2022	37.654	-	37.654
Investerings	-	-	-
Desinvesteringen	-	-	-
Resultaat deelnemingen	100.084	-	100.084
Overige mutaties	-8.565	-	-8.565
Dotatie niet ontvangen aflossing en rente	-	129	129
Voorzieningen	-	-129	-129
Stand per 31 december 2022	129.173	-	129.173

Lijst deelnemingen

De rechtstreeks door Stichting Sanquin Bloedvoorziening gehouden en volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen deelneming is:

	Aandeel in geplaatst kapitaal
	in %
Sanquin Health Solutions Group BV, Amsterdam	100,00
Sanquin IP BV, Amsterdam	100,00

Sanquin IP BV

Sanquin IP BV is opgericht per 17 juni 2022. Op moment van oprichting heeft Stichting Sanquin Bloedvoorziening 100% van de aandelen verkregen. Het geplaatst kapitaal bedraagt € 100.

Leningen u/g

Onder de financiële vaste activa is een lening van € 3,8 miljoen opgenomen die in 2014 is verstrekt aan Stichting Medisch Centrum Slotervaart (MCS). Deze lening en de bijbehorende voorziening worden in de toelichting op de balans in de geconsolideerde jaarrekening nader toegelicht.

Onder de financiële vaste activa is een lening van € 1,1 miljoen opgenomen die in 2019 is verstrekt aan mu-Drop BV en een lening van € 0,0 mln welke verstrekt is in 2021. Deze leningen en de

bijbehorende voorzieningen worden in de toelichting op de balans in de geconsolideerde jaarrekening nader toegelicht.

Aflossingsverplichtingen binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar zijn opgenomen onder de overige vorderingen. De waardering van de vorderingen tegen aflossingswaarde benadert de geamortiseerde waarde van de vorderingen.

35. Voorraden

	31 december 2022	31 december 2021
(x € 1.000,-)	€	€
Grond- en hulpstoffen en halffabricaten	3.325	3.176
Gereed product en handelsgoederen	1.226	1.253
	<u>4.551</u>	<u>4.429</u>

In het kader van incurante voorraden heeft een afwaardering van de voorraden plaatsgevonden van € 0,5 miljoen (2021: € 0,9 miljoen) en geen afwaardering van de waarde gereed product en halffabricaten (2021: € 0) als gevolg van prijsstijgingen van grondstoffen.

De voorraden staan ter vrije beschikking van Sanquin.

36. Vorderingen

	31 december 2022	31 december 2021
(x € 1.000,-)	€	€
Handelsdebiteuren	43.621	36.409
Vorderingen op groepsmaatschappijen	4.617	605
Overige vorderingen en overlopende activa	4.916	4.573
	<u>53.154</u>	<u>41.587</u>

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd. Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

Vorderingen op groepsmaatschappijen

	31 december 2022	31 december 2021
(x € 1.000,-)	€	€
Rekening-courant Sanquin Health Solutions Group BV	4.617	605
	<u>4.617</u>	<u>605</u>

Over het uitstaande saldo bij Sanquin Health Solutions Group BV wordt een gemiddelde Euribor 1-maandrente plus 1,5% gerekend Per 1 augustus 2021 wordt er alleen nog een boeterente berekend

over de uitstaande rekening-courant positie die niet binnen 1 maand afgerekend wordt. Ten behoeve van deze vorderingen zijn geen zekerheden verstrekt.

37. Liquide middelen

	31 december 2022	31 december 2021
(x € 1.000,-)	€	€
Banktegoeden	37.651	34.808
Debit cards	93	51
	<u>37.744</u>	<u>34.859</u>

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

38. Toelichting bij het kasstroomoverzicht

Onder de 'Investerings in materiële vaste activa' zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2022 geldmiddelen zijn opgeofferd.

De vervroegde volledige aflossing op de langlopende lening bij ABN AMRO Bank NV, de nieuw aangetrokken financial lease en de maandelijkse financial lease betalingen zijn opgenomen onder de 'Aflossing langlopende schulden'.

39. Eigen vermogen

(x € 1.000,-)	Stichtings- kapitaal	Bestemmings- reserve	Overige reserves	Resultaat boekjaar	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2021	1.957	560	156.543	-52.283	106.777
Mutaties					
Resultaat lopend boekjaar	-	-	-	4.612	4.612
Winstbestemming	-	-	-52.283	52.283	-
Overige mutaties reserves	-	-80	80	-	-
Stand per 31 december 2021	1.957	480	104.340	4.612	111.389
Mutaties					
Resultaat lopend boekjaar	-	-	-	90.417	90.417
Winstbestemming	-	-	4.612	-4.612	-
Overige mutaties reserves	-	-84	84	-	-
Stand per 31 december 2022	1.957	396	109.036	90.417	201.806

Stichting Sanquin Bloedvoorziening houdt een eigen vermogen aan dat nodig is voor borging van de continuïteit van de bloedvoorziening.

Voorstel resultaatbestemming

De Raad van Bestuur heeft besloten om het resultaat na belastingen van € 90,4 miljoen positief ten gunste van de algemene reserve te verwerken. Deze resultaatverdeling is nog niet in de jaarrekening verwerkt.

40. Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve betreft een Reserve Internationale Samenwerking van € 0,5 miljoen.

In 2013 is een bestemmingsreserve Internationale Samenwerking gevormd uit daartoe ontvangen middelen. Deze reserve is bestemd voor uitvoering van projecten ter versterking van bloedbankorganisaties in ontwikkelingslanden. In boekjaar 2022 is deze reserve voor € 0,1 miljoen benut voor projecten uitgevoerd door het bedrijfsonderdeel Sanquin Consulting Services. De bestemmingsreserve is derhalve met € 0,1 miljoen verlaagd van € 0,5 miljoen ultimo 2021 naar € 0,4 miljoen ultimo 2022.

41. Voorzieningen

	(x € 1.000,-)	<u>Personele voorzieningen</u> €
Stand per 1 januari 2022		1.739
Dotatie		733
Onttrekking		-96
Rente		-10
Stand per 31 december 2022		<u>2.366</u>

De personele voorzieningen per 31 december 2022 bestaan uit verplichtingen met betrekking tot jubileumuitkeringen en doorbetaling bij langdurige ziekte.

De voorzieningen zijn voor € 1,3 miljoen (2021: € 0,7 miljoen) als kortlopend (korter dan een jaar) en voor € 1,0 miljoen (2021: € 1,0 miljoen) als langlopend (langer dan een jaar) aan te merken.

42. Langlopende schulden

	(x € 1.000,-)	<u>Schulden aan kredietinstellingen</u> €	<u>Financiële Lease verplichtingen</u> €
Stand per 1 januari 2022		2.859	2.728
Vervroegde aflossing		-2.859	-
Dotatie huidig boekjaar		-	100
Aflossingsverplichting volgend boekjaar		-	-540
Stand per 31 december 2022		<u>-</u>	<u>2.288</u>

De langlopende schuld bij ABN AMRO Bank BV en de financial lease verplichtingen worden in de geconsolideerde jaarrekening in de toelichting op de balans nader toegelicht.

	Stand per 31 december 2022	Aflossings- verplichting 2023	Resterende looptijd > 1 jaar	Resterende looptijd > 5 jaar
(x € 1.000,-)	€	€	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	-	-	-	-
Financiële Lease verplichtingen	2.828	540	1.928	360
Stand per 31 december	2.828	540	1.928	360

43. Kortlopende schulden

	31 december 2022	31 december 2021
(x € 1.000,-)	€	€
Aflossingsverplichtingen	540	3.388
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	12.445	11.533
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.708	6.066
Pensioenpremies	324	944
Salarissen en vakantiegeld	9.999	10.975
Omzetbelasting	360	-
Vooruitontvangen researchbedragen	2.694	2.624
Overige schulden en overlopende passiva	14.002	13.828
	47.072	49.358

De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan. De kortlopende schulden hebben allen een resterende looptijd van korter dan een jaar.

44. Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2022 waren gemiddeld 1.335 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2021: 1.365). Van hen is niemand werkzaam in het buitenland (2021: 0).

	2022	2021
Divisie Bloedbank	845	847
Divisie Research & LabServices	210	222
Concernstaf	280	296
	1.335	1.365

45. Rentebaten en –lasten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Rentebaten groepsmaatschappijen	-	29
Rentebaten overig	129	125
Rentelasten	-398	-486
	<u>-269</u>	<u>-332</u>

46. Resultaat deelnemingen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
(x € 1.000,-)	€	€
Sanquin IP BV	-	-
Sanquin Health Solutions Group BV	100.084	5.194
	<u>100.084</u>	<u>5.194</u>

47. Verbonden partijen

De transacties tussen Stichting Sanquin Bloedvoorziening en de met haar verbonden partijen Sanquin Health Solutions Group, Sanquin Reagents, Sanquin Diagnostiek, Sanquinnovate, Sanquin Real Estate, Euroclone, SHS IP BV, Sanquin IP BV en Stichting MCS betreffen met name het verlenen van administratieve (houdster)diensten door Stichting Sanquin aan de met haar verbonden partijen. Transacties met de overige verbonden partijen, zijnde Xenikos BV, SanSepsis BV, Innovatiefonds Noord-Holland BV, mu-Drop BV, Alveron Pharma BV, HealthInc Amsterdam 2022 BV, Direct Diagnostics BV en Thuja Capital Healthcare Fund III Coöperatief UA betreffen hoofdzakelijk (indirecte) investeringen in deelnemingen.

48. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te melden.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Op grond van de Wet Normering Topinkomens (WNT) wordt verantwoording afgelegd over de bezoldiging van de topfunctionarissen van Sanquin. Alleen de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht worden bij Sanquin beschouwd als topfunctionaris in de zin van de WNT.

In deze paragraaf zijn de bezoldiginggegevens met betrekking tot de leden van de Raad van Bestuur, de bezoldiginggegevens met betrekking tot de leden van de Raad van Toezicht en de bezoldiginggegevens van de medewerkers die in het kader van de WNT openbaar dienen te worden gemaakt, opgenomen.

Toepasselijke bezoldigingsnormen

De WNT is per 1 januari 2013 in werking getreden. Het in 2013 geldende bezoldigingsmaximum was € 228.599 en in 2014 € 230.474. Per 1 januari 2015 is de WNT-2 in werking getreden, met een bezoldigingsmaximum in 2015 van € 178.000, € 179.000 in 2016, € 181.000 in 2017, € 189.000 in 2018, € 194.000 in 2019, € 201.000 in 2020, € 209.000 in 2021 en € 216.000 in 2022.

Per 1 januari 2014 gold de ministeriële regeling voor de Zorg (Regeling Zorg 2014). Sanquin viel in 2014 in de hoogste klasse van deze Regeling Zorg 2014, dat een bezoldigingsmaximum van € 229.043 kende. De Regeling Zorg 2014 is in 2015 niet aangepast en bleef gelden. In het jaar 2015 gold voor Sanquin daardoor (nog) niet het bezoldigingsmaximum van WNT-2.

Per 1 januari 2016 is een nieuwe ministeriële regeling voor de Zorg (Regeling Zorg 2016) in werking getreden. Sanquin viel –gebaseerd op een totaalscore voor de klasseindeling van 12 punten- onder klasse V van de Regeling Zorg 2016 met een bezoldigingsmaximum van € 179.000. De Regeling Zorg 2016 en de totaalscore voor de klasseindeling golden ook in 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 en 2022, met dien verstande dat de bedragen zijn geïndexeerd voor deze jaren. Het bezoldigingsmaximum in klasse V bedroeg in 2017 € 181.000, in 2018 € 189.000, in 2019 € 194.000, in 2020 € 201.000, in 2021 € 209.000 en in 2022 € 216.000.

Voor de voorzitter van de Raad van Toezicht geldt een normbedrag van 15% van het bezoldigingsmaximum van een topfunctionaris van de instelling, bij Sanquin zijnde € 27.150 in 2017, € 28.350 in 2018, € 29.100 in 2019, € 30.150 in 2020, € 31.350 in 2021 en € 32.400 in 2022. Voor de overige leden van de Raad van Toezicht geldt een normbedrag van 10% van het bezoldigingsmaximum, bij Sanquin zijnde € 18.100 voor 2017, € 18.900 voor 2018, € 19.400 voor 2019, € 20.100 in 2020, € 20.900 in 2021 en € 21.600 in 2022.

Bezoldiging leden Raad van Bestuur

2022

2021

Naam: T.B.P.M. Tjin-A-Tsoi

Functie: Voorzitter Raad van Bestuur

Aanvang en einde functievervulling in boekjaar	1 januari t/m 31 mei	1 januari t/m 31 december
Omvang van het dienstverband in fte	1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen €	82.607	194.931
Beloningen betaalbaar op termijn €	6.751	14.068
<i>Subtotaal</i>	<i>89.358</i>	<i>208.999</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	89.359	209.000
Onverschuldigd betaalde en nog niet terug ontvangen bedragen	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging op basis van de definitie van de WNT	89.358	208.999
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

De bezoldiging van de heer Tjin-A-Tsoi is in lijn met de WNT-2 en Regeling Zorg 2016/2017/2018/2019/2020/2021/2022 bezoldigingsnorm.

2022

2021

Naam: D.C. Thijssen-Timmer

Functie: 2022 Voorzitter Raad van Bestuur a.i.2021 Lid Raad van Bestuur

Aanvang en einde functievervulling in boekjaar	1 juni t/m 30 september	1 januari t/m 14 februari
Omvang van het dienstverband in fte	1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen €	57.980	24.004
Beloningen betaalbaar op termijn €	5.403	1.761
<i>Subtotaal</i>	<i>63.383</i>	<i>25.765</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	72.197	25.767
Onverschuldigd betaalde en nog niet terug ontvangen bedragen	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging op basis van de definitie van de WNT	63.383	25.765
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

De bezoldiging van mevrouw Thijssen-Timmer is in lijn met de WNT-2 en Regeling Zorg 2016/2017/2018/2019/2020/2021/2022 bezoldigingsnorm.

2022

2021

Naam: I.N. van Schaik

Functie: Voorzitter Raad van Bestuur

Aanvang en einde functievervulling in boekjaar	1 oktober t/m 31 december	n.v.t.
Omvang van het dienstverband in fte	1,0	n.v.t.
(Fictieve) dienstbetrekking	ja	n.v.t.
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen €	50.388	n.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn €	4.056	n.v.t.
<i>Subtotaal</i>	<i>54.444</i>	<i>n.v.t.</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	54.444	n.v.t.
Onverschuldigd betaalde en nog niet terug ontvangen bedragen	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging op basis van de definitie van de WNT	54.444	n.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

De bezoldiging van de heer Van Schaik is in lijn met de WNT-2 en Regeling Zorg 2016/2017/2018/2019/2020/2021/2022 bezoldigingsnorm.

Bezoldiging leden Raad van Toezicht

2022

2021

Naam: H.A.P. Pols

Functie: Voorzitter RvT

Aanvang en einde functievervulling in boekjaar	1 januari t/m 31 december	1 januari t/m 31 december
Bezoldiging €	32.400	31.350
Individuele bezoldigingsnorm	32.400	31.350
Onverschuldigd betaalde en nog niet terug ontvangen bedragen	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging op basis van de definitie van de WNT	32.400	31.350
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

2022

2021

Naam: E.S. Bringmann

Functie: Lid Raad van Toezicht

Aanvang en einde functievervulling in boekjaar	1 januari t/m 31 december	1 januari t/m 31 december
Bezoldiging €	21.600	20.900
Individuele bezoldigingsnorm	21.600	20.900
Onverschuldigd betaalde en nog niet terug ontvangen bedragen	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging op basis van de definitie van de WNT	21.600	20.900
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

2022

2021

Naam: C.G.J.M. Hilders

Functie: Lid Raad van Toezicht

Aanvang en einde functievervulling in boekjaar	1 januari t/m 31 december	1 juni t/m 31 december
Bezoldiging €	21.600	12.254
Individuele bezoldigingsnorm	21.600	12.254
Onverschuldigd betaalde en nog niet terug ontvangen bedragen	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging op basis van de definitie van de WNT	21.600	12.254
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

2022

2021

Naam: D. de Vreeze

Functie: Lid Raad van Toezicht

Aanvang en einde functievervulling in boekjaar	1 januari t/m 31 december	1 januari t/m 31 december
Bezoldiging €	21.600	20.900
Individuele bezoldigingsnorm	21.600	20.900
Onverschuldigd betaalde en nog niet terug ontvangen bedragen	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging op basis van de definitie van de WNT	21.600	20.900
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

2022

2021

Naam: B. Welten

Functie: Lid Raad van Toezicht

Aanvang en einde functievervulling in boekjaar	1 januari t/m 31 december	1 januari t/m 31 december
Bezoldiging €	21.600	20.900
Individuele bezoldigingsnorm	21.600	20.900
Onverschuldigd betaalde en nog niet terug ontvangen bedragen	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging op basis van de definitie van de WNT	21.600	20.900
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Bezoldiging overige medewerkers

2022

2021

Functie: Directeur

Omvang van het dienstverband in fte	1,0	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen €	222.311	217.484
Beloningen betaalbaar op termijn €	16.199	14.067
Totaal bezoldiging op basis van de definitie van de WNT	238.510	231.551
Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	216.000	209.000

Motivering overschrijding individueel drempelbedrag bezoldigingsnorm: om gekwalificeerde (titulaire) directeuren aan te kunnen trekken en te kunnen behouden wordt aan deze medewerker een salaris betaald dat hoger ligt dan de WNT-2 en Regeling Zorg 2016/2017/2018/2019/2020/2021/2022 bezoldigingsnorm.

2022

2021

Functie: Directeur

Omvang van het dienstverband in fte	1,0	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen €	208.116	209.086
Beloningen betaalbaar op termijn €	16.266	14.128
Totaal bezoldiging op basis van de definitie van de WNT	224.382	223.214
Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	216.000	209.000

Motivering overschrijding individueel drempelbedrag bezoldigingsnorm: om gekwalificeerde (titulaire) directeuren aan te kunnen trekken en te kunnen behouden wordt aan deze medewerker een salaris betaald dat hoger ligt dan de WNT-2 en Regeling Zorg 2016/2017/2018/2019/2020/2021/2022 bezoldigingsnorm.

2022

Functie: Directeur	
Omvang van het dienstverband in fte	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen €	200.747
Beloningen betaalbaar op termijn €	16.122
Totaal bezoldiging op basis van de definitie van de WNT	216.869
Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	216.000

Motivering overschrijding individueel drempelbedrag bezoldigingsnorm: om gekwalificeerde (titulaire) directeuren aan te kunnen trekken en te kunnen behouden wordt aan deze medewerker een salaris betaald dat hoger ligt dan de WNT-2 en Regeling Zorg 2016/2017/2018/2019/2020/2021/2022 bezoldigingsnorm.

2022

Functie: Directeur	
Omvang van het dienstverband in fte	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen €	227.686
Beloningen betaalbaar op termijn €	16.246
Totaal bezoldiging op basis van de definitie van de WNT	243.932
Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	216.000

Motivering overschrijding individueel drempelbedrag bezoldigingsnorm: om gekwalificeerde (titulaire) directeuren aan te kunnen trekken en te kunnen behouden wordt aan deze medewerker een salaris betaald dat hoger ligt dan de WNT-2 en Regeling Zorg 2016/2017/2018/2019/2020/2021/2022 bezoldigingsnorm.

2022

Functie: Directeur	
Omvang van het dienstverband in fte	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen €	203.586
Beloningen betaalbaar op termijn €	16.217
Totaal bezoldiging op basis van de definitie van de WNT	219.803
Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	216.000

Motivering overschrijding individueel drempelbedrag bezoldigingsnorm: om gekwalificeerde (titulaire) directeuren aan te kunnen trekken en te kunnen behouden wordt aan deze medewerker een salaris betaald dat hoger ligt dan de WNT-2 en Regeling Zorg 2016/2017/2018/2019/2020/2021/2022 bezoldigingsnorm.

Amsterdam, 2023

Het bestuur,

I.N. van Schaik
CEO Stichting Sanquin Bloedvoorziening

Raad van Toezicht,

H.A.P. Pols
Voorzitter Raad van Toezicht

E.S. Bringmann
Lid Raad van Toezicht

V.E. Kal
Lid Raad van Toezicht

B.J.J.V. Welten
Lid Raad van Toezicht

C. Hilders
Lid Raad van Toezicht

Overige gegevens

Statutaire regeling inzake de winstbestemming

In de statuten van Stichting Sanquin Bloedvoorziening wordt geen resultaatbestemming weergegeven.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Sanquin Bloedvoorziening

Verklaring over de jaarrekening 2022

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Sanquin Bloedvoorziening ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting en de groep (de stichting samen met haar dochtermaatschappijen) op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW') en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022 van Stichting Sanquin Bloedvoorziening te Amsterdam gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van de groep en de enkelvoudige jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

3Z4PQTCNA6QX-1764453910-113

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Sanquin Bloedvoorziening zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude en continuïteit, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van de controleaanpak frauderisico's en de controleaanpak continuïteit, moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Stichting Sanquin Bloedvoorziening en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de raad van bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van toezicht toezicht uitoefent en de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar het hoofdstuk 'Risico management' van het jaarverslag, waarin de raad van bestuur op haar frauderisicoanalyse reflecteert.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd, waaronder de frauderisicoanalyse van het management, de gedragscode met hierin de klokkenluidersregeling en de governance code, en voor zover wij dat noodzakelijk achtten voor onze controle, de werking getoetst van deze interne beheersingsmaatregelen.

Wij hebben om inlichtingen gevraagd bij de leden van de raad van bestuur, het management (waaronder juridisch zaken en financieel management) en de raad van toezicht of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van frauderisico's.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerde frauderisico's

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

Bij al onze controles besteden wij aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het management, waaronder risico's op mogelijke afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude, in schattingen op basis van een analyse van mogelijke belangen van het management.

Onze controlewerkzaamheden en observaties

Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op doorbreking van de interne beheersing moeten mitigeren. En we hebben de werking van de maatregelen getoetst in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierdoor functiescheidingen worden doorbroken.

Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht, waarbij tevens aandacht is besteed aan mogelijke significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening.

Wij hebben de handmatige journaalposten gecontroleerd die als onderdeel van het opmaken van de jaarrekening door het management zijn doorgevoerd.

Tevens hebben wij specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van schattingen van het management.

Wij hebben een professioneel-kritische instelling behouden bij het uitvoeren van de controle.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het management.

Het risico van frauduleuze financiële verslaggeving ten gevolge van fictief verantwoorde omzet

Het risico van een te hoog verantwoorde omzet als gevolg van een frauduleuze financiële verslaggeving is tweeledig. In de eerste plaats het afgrenzingsrisico ten aanzien van de omzettransacties met betrekking tot diagnostische testen en diensten voor medische instellingen en farmaceutische bedrijven. Waarbij we het vroegtijdig verantwoorden van omzet als een mogelijk frauderisico onderschrijven. In de tweede plaats onderschrijven we het frauderisico ten aanzien van het mogelijk verantwoorden van fictieve omzet met betrekking tot (bloedgroep- en immuun) reagentia-transacties.

Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd en de werking getoetst van de interne beheersingsmaatregelen rondom de omzetverantwoording en in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten betreffende de omzet.

We hebben specifieke gegevensgerichte werkzaamheden op de afgrenzing voor de omzet met betrekking tot diagnostische testen en diensten voor medische instellingen en farmaceutische bedrijven en het voorkomen (bestaan) van de omzet van (bloedgroep- en immuun) reagentia verricht. Op basis van deelwaarnemingen hebben wij de prestatieverplichting en de transactieprijsen getoetst aan de hand van onderliggende verkoopovereenkomsten, leveringsdocumenten, verkoopfacturen en geldontvangsten.

Op basis van onze controlewerkzaamheden zijn geen indicaties of constatering van fraude in de opbrengstverantwoording naar voren gekomen.

Wij hebben in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Ook hebben we kennisgenomen van advocatenbrieven en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing vormen voor fraude of het niet naleven van wet- en regelgeving. Indien daar sprake van was, hebben wij onze evaluatie van het risico van fraude en de gevolgen daarvan voor onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd.

Controleaanpak continuïteit

De raad van bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor ten minste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening. Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de raad van bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- Overwegen of de continuïteitsbeoordeling van de raad van bestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben, de raad van bestuur bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- Nagaan of de raad van bestuur gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gereede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de stichting om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's).
- Evalueren van de begrote operationele resultaten en daaraan gerelateerde kasstromen voor de periode van ten minste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening rekening houdend met ontwikkelingen in de branche en onze kennis uit de controle.
- Analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van de bedrijfsactiviteiten is gewaarborgd.
- Inwinnen van inlichtingen bij de raad van bestuur over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door de raad van bestuur verrichte continuïteitsbeoordeling.

Wij zijn van mening dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is en, op basis van de verkregen controle-informatie, er geen onzekerheid van materieel belang met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden bestaat die gereede twijfel kan doen ontstaan over de mogelijkheid van de stichting om haar continuïteit te handhaven.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, en of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 25 mei 2023
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. A.G.J. Gerritsen RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2022 van Stichting Sanquin Bloedvoorziening

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de stichting opereert.

Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.